

Latweefchu Alwises.

1882.

Sefchdesmitpirmais gada-gahjums.

No № 1. lihds № 52.

Delgawá,

drukatas pee J. W. Steffenhagena un dehla.

Marija Feodorovna,

Kreivu semeš Keisareene.

1882. g.

Latveeschu Mwischu lasitajeem par peeminu.

Išfais rahditajs.

Nr. 1. Uf jauno gadu. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Zeen. redakzija! Wehstule is Widsemes. Skaudiba. Par jauna gada fagaidišanu. Labas laimes 2c. Sweiki 2c. Mihgas 2c. Drupas 2c. Atbildes. Sludinašanas. — Semklohpiba un faimneeziba. Sina. No jaunakee laiki 2c. Lohpeem buhs 2c.

Nr. 2. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Uguns un uhdens breefmās. „Rā kaunus garus kafauz.“ Sagifeta hulta. Par baku pohšēšanu. No Nr. Reshnumuīšas 2c. Pauschu flaitišanas panahkumi kursēm. Pauschu flaitišanas 2c. Drupas un druskas. Atbildes. Sludinašanas. — Basnizas un fkolhas sīnas. Sina. Par II. Wallas aprinkā fkolhotaju 2c. Kurlmehmo leetā. Preekš Jelg. Latv. kurlm. fkolhas 2c.

Nr. 3. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Rā „Bals“ un „Baltijas Wehstnesis“ isturahs 2c. Uguns un uhdens breefmās. Pauschu flaitišanas panahkumi. Atbildes. Sludinašanas. — Semklohpiba un faimneeziba. Sina. Uf jaunu gadu. Rā waram falmus 2c. Par kompasta 2c. Lehta laika-glahsa.

Nr. 4. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. „Bals“ un „Baltijas Wehstnesis“ jaktis 2c. Jauna-gada fagaidišana ledikds. Par wispahrigo lauschu flaitišanu 2c. Pateiziba. Pauschu flaitišanas panahkumi. Tautas-dseefma. Drupas un druskas. Labibas un prekšu-tirgus. Naudas-papihru zena. Atbildes. Sludinašanas. — Basnizas un fkolhas sīnas. Sinas. Sina par kahda jauna 2c. Sinas 2c. Seemas-fwehtku wakara fwehtišana 2c. Par laukfoklu buhšānu 2c. Iškšiles basniza. Par nodohmā nemto patronata 2c. Pehdigā dufas-weeta.

Nr. 5. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. No Widsemes 2c. No Paibus pagasta, Rujenes draudse. Muhfu laiks naw labs laiks. Wehstule is Leel-Platonēs. Par Seemas-fwehtku Iškiganeem. Wehšēšanahs. Winai. Drupas un druskas. Atbildes. Sludinašanas. — Semklohpiba un faimneeziba. Kapehjs gohwis ismetahs. Kahdu labumu war atnest 2c. Kad kompastu buhs laikt us plawahm. Semklohpibas kalenderis 2c.

Nr. 6. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Swešchumā. Firts Suworows. Widsemes muīšneeku landtags Mihgā. Zeenijama redakzija! Atbildes. Sludinašanas. — Basnizas un fkolhas sīnas. Sinas. Kahdi wahrdi 2c. Par eewehrošānu fkolhu un pagastu waldibahm. Par laukfoklu buhšānu kursēm 1879/80. gadā. Dehls un tehws. Kapa pulkstenis.

Nr. 7. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Rakts-medineeks. Wehstule is tautas. No Aumeisteres (Serbigal) draudses Widsemē. Dsejneeka dohmas. Atbilde. Sludinašanas. — Semklohpiba un faimneeziba. Par kumelu audsinašānu. Par runkelrahzenu audsēšanu. Sleeta (Lambrikus terrestris) tā semes mehslotaja. Sargajeet putnius.

Nr. 8. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Zars un dreijmanis. Par prezēšanohs. Par kahšahm. Slepta-wiba 1. Februari. Wehstule no Kemeres juhmala. 3. wehletaju klafē eejelti 2c. Re-aismirstamas stundas. Drupas un druskas. Atbildes. Sludinašanas. — Basnizas un fkolhas sīnas. Sinas. Par laukfoklu buhšānu Widsemē 1879/80. gadā. Atkal fohlis us preekšu. Nopuhtas fkolhas weelīnu atstahjoht.

Nr. 9. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Zars un dreijmanis. Rā Latweešchi dshwo Djerowā, Nowgorodas

gubernā. Rahds johzīnš. No Palsmanes, Widsemē. Utreebšānāhs. Wakars. Drupas un druskas. Atbildes. Sludinašanas. — Semklohpiba un faimneeziba. Par gehpela kulamahm mašīnahm. Par runkelrahzenu audsinašānu. Gohws, kas par seemu labi mitufi 2c. Lohpu instinkts jeb dabas-prahts.

Nr. 10. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Par nodohmā nemteem jauneem lifumeem 2c. Dohdeet Keisaram, kas Keisaram peeder 2c. No Lohbergmuīšas, Aumeisteres draudse 2c. Rahdas sīnas is kursemes landtaga. Rets notikums. Drupas un druskas. Labas laimes lastajeem! Mihlakai. Atbildes. Sludinašanas. — Basnizas un fkolhas sīnas. Par laukfoklu buhšānu Widsemē 1879/80. gadā. Kahdi wahrdi 2c. No Wezmuišas (Neugut), Pauschas aprinkā. Laba un deriga grahmatina 2c. Latweešchi Walter-fkolha Mihgā. Bahrenite.

Nr. 11. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Waj karsch buhs, waj nebuhs? Kas naw pareisi, tas naw pareisi. Mihlā Latweešchi tauta un tautas draugi! Par Sibirijas leelzeleem. Apzerešana. Tautas-meita. Drupas un druskas. Atbildes. Sludinašanas. — Semklohpiba un faimneeziba. Uf kahdu wihsi 2c. Par augku-foklu flimibahm. Par netibra gaisa nowilzejeem lohpu stakds. Waj mums buhs laba wakara?

Nr. 12. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Uf kauneem zekeem. Paldeews Deewam, meera-sihmes! Palsmanes-Aumeisteres 2c. Leeldeenas dseefma. Pawafarai. Drupas un druskas. Naudas-papihru zena. Labibas un prekšu-tirgus. Atbildes. Sludinašanas. — Basnizas un fkolhas sīnas. Sinas. Rahds wahrds fkolhas un behrnu audsēšanas leetā. Salamans Heinis 2c. Bahrslats 2c. Wehl kahds wahrds Latweešchi bohštābu un bohstereesšanas leetā. Jaunekla pehdigais jeksch.

Nr. 13. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Salausta firds. Par ahrstu grehtumu us semehm. Par Latweešchi dshwi Rogilewas gubernā. Wehstule is Dohbeles apgabala. Uf Leeldeenu. Pawafara. Drupas un druskas. Labibas un prekšu-tirgus. Atbildes. Sludinašanas. — Semklohpiba un faimneeziba. Uf kahdu wihsi 2c. Rā zuhlas no tam war atradinaht, lai tahs ne-apehd fawus fwenus. Par fehjas kohpšānu.

Nr. 14. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Kleins. Atkal kahda nepareisa usbrukšana. Jaunpils krspehles pagasta-wezalo un fkrhweru kapulze. Kahda farunašānāhs par semes idalīšanū dwehfelem. Arajina lihgawiza. Drupas un druskas. Atbildes. Sludinašanas. — Basnizas un fkolhas sīnas. Sinas. Matilde Ewers. Kahds wahrds par pagastu nabageem. Kahdi wahrdi 2c. Preekš mīšones fanehma dahwanas.

Nr. 15. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Kleins. Wehstule „Latweešchi Awīschm“ is Eeksch-Kreewijas. April! April! April! Atbildes. Sludinašanas. — Semklohpiba un faimneeziba. Sina. Rahds wahrds par fwiwhm un par sweiju. Par fehjas kohpšānu.

Nr. 16. No eekšsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sīnas. Kleins. Iškigānu teika par pagahjufcheem 2c. Nahwes peemina. Par muhfu Augstā Keisara-pahra frohnesšanas-fwehtkeem. Jauna astes-swaigsne. Sludinašanas. — Basnizas un fkolhas sīnas. Sina. Par muhfu tautas-fkolahm. Remirsiba. Par Zehfu aprinkā fkolhotaju desmito konferenzi. Zimses tehwa mahsolis.

Nr. 17. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Kleins. Zuhneeziba un tautiba. Atbildes. Sludinafchanas. — Semkophiba un fainneeziba. Par kartufeku audsinafchanu. Sehjas laiks, un zil dskli 2c. Wehsflohana ar falkem.

Nr. 18. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Kleins. Kahds wahrds par Leepajas 2c. Wehstule jaunelkeem 2c. Nauda. Ra divi zilweki dukatu apfweizina. Pawafaris. Atbildes. Mifejums. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Nemirstiba. Skohlas pahrlubflohana. Trilates draudse 2c. No Tscherniginas aprinka. Pee bruhdes kapa.

Nr. 19. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Kleins. „Austral“. Kahdam aismigufcham tautas dehlam par peemiu. Wafaras-fwehtkds. Wafaras-fwehtki 1882. g. Atbildes. Sludinafchanas. — Semkophiba un fainneeziba. Ra masgruntneeki 2c. Greeschanahs-fehrga pee aitahm. Sehjas laiks, un zil dskli 2c.

Nr. 20. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Zaur pascha wainu. Atkhta atbilde 2c. Usmohstees! Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Nemirstiba. No Palsmanes un Numeistees draudsem 2c. Kaps.

Nr. 21. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Kahds wahrds par senatora rewisju. Rabaga muskantds un wina beedris. Laulibas gredsens. Luhgums. Luhgums tautescheem. Atbildes. Sludinafchanas. — Semkophiba un fainneeziba. Sira. Ra masgruntneeki 2c. Kahda wihse gipfchana weizina 2c. Semkophibas drufkas.

Nr. 22. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Ladislaws un Marija. Kahdas neeku walodas 2c. Drupas un drufkas. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Nemirstiba. Beeniba dohd spehku un pastahwibu. Kahds wahrds manai tautai. Mifiones dahwanas.

Nr. 23. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Ladislaws un Marija. Par atbildi 2c. Wehstule is Leischeem. Atbildes. Sludinafchanas. — Semkophiba un fainneeziba. Kahda wihse 2c. Par klibahm un sihwahm 2c. Par dahrsu stahdu laisfichanu. Ra zuktas jawed 2c. Sehklas kartufeku 2c. Par wefchas balinafchanu.

Nr. 24. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Relaimiga. Kahdas leetas awischneeki daschu reisi isdohma. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Pehz ilga laika. Dohbeles Latweefchu draudses 2c. Ra daschi wezafi paschi sawus behrnus 2c. Resehdees augstata weeta. Rihgas prahwesta 2c.

Nr. 25. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Relaimiga. Par peemiu 2c. Par sira semkophjeem. Wezu Jahru wafara. Drupas un drufkas. Labibas un pretfchu-tirgus. Naudas-papihru zena. Sludinafchanas. — Semkophiba un fainneeziba. Sira. Par feena un abholia wehrtibu 2c. Par aplohtem preefch kumekeem. Auglu-fokhu apfmehfchana 2c. Ras jadara, kad kumelam 2c.

Nr. 26. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. „Tumfchais nam“. Sagti dimanti. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Dpekalna draudses-flohlas 2c. Kahrkam Sadowskam.

Nr. 27. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Labas laimes lastajeem! Kahds wahrds 2c. Mums peefuhthits fchis raktis. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Zaur preekeem un zaur raisehm. — Semkophiba un fainneeziba. Tihrs un netihrs dserams uhdens. Kohkali ir giftigi. Stahdi meshus 2c. Par kartufeku 2c. Lohti deriga grahmata 2c. Uspuhfchanahs pee gohwihm. Pret wehdera graihem 2c. Lihdsellis pret 2c.

Nr. 28. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Kahds wahrds 2c. Kahdi warbuh eewehrojami peefihmejumi. Par sira kursemes 2c. Sirfnigas pateizibas. Mifiones dahwanas. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Zaur preekeem un zaur raisehm. 23. Junija deena 2c. Wifs dufs!

Nr. 29. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Kahds wahrds 2c. Mifiones-fwehtki Leel-Auzes draudse. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Sira. Saplihufchais sabhafs. — Semkophiba un fainneeziba. Par plaujamahm maschinahm. Par beefchu fehchanu 2c. Darba spehka dahrgums Widsem. Ufhu mihfchana 2c. Saimneezibas drufkas.

Nr. 30. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Ra Irlawas seminarija zehlfes. Jahru-deena. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Sira. Bauflas aprinka flohlotaju fapulze. Saplihufchais sabhafs. Meera-weeta.

Nr. 31. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Atbilde 2c. Par Bauflas meiteru-flohlu. Apbehdinata jaunelle! Atbildes. Mifejums. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Wehl kahds wahrds 2c. Saplihufchais sabhafs. — Semkophiba un fainneeziba. Par beefchu fehchanu 2c. Par medus-rasu. Par kalku dsehchanu jeb laschofchanu. Ra buhs semkophir oht sawus deenestneekus?

Nr. 32. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. D nneezibas istahde 2c. Uf Keisara

deenu jeb uf 30. Augustu. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Sira. Wehl kahds wahrds 2c. Mhlestibas dahwanas 2c. Pee tehwa kapa. Saplihufchais sabhafs.

Nr. 33. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Wehstule kursemes flohlotaju lungeem. Wentpils fugneezibas beedriba „Kurseme“. Gewehrojams. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Sira. „Epata!“ Drufku par Lopeefcheem. Waltera-flohlas rehkinums 2c. Preefch mifiones. Pufchitis uf „Jahra Gserixa“ kapa. Pahds wahrds par Schiddu waijafchanu. — Semkophiba un fainneeziba. Par fehjumu un plauju Wez-Sakte. Ra sirgam ja-aptohpi kahja, kad ainaglota.

Nr. 34. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Pretraktis uf „Balks“ 31. nummura 2c. Drufku par tautas-flohlahm Kreewu-sem. Atbilde. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Schulahta Buscha lga usajinajums 2c. Atbilde 2c. Kahds wahrds 2c.

Nr. 35. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Kad to buhtu sinajis 2c. Dohdeet Keisaram, kas Keisaram peeder 2c. Kahds wahrds rohtaku fuhitajeem. Pateizahs 2c. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Sirojums par Grohbinas prahwesta aprinka 2c. Par augstprohtigu mahjibu. Zil wahrdu un bohftabu bihbel? Apmeerinafchana. — Semkophiba un fainneeziba. Par zuktahm. Ra war pehrtones isnihjinah.

Nr. 36. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Amatneezibas istahde Rihga 1883. gada. Labas laimes lastajeem! Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Drufku is ew. Lutera mifiones Austrum-Indija. Wehl kahds wahrds 2c. Drufku is pagahjufcheem laiteem 2c. Preefch mifiones eemalfahs.

Nr. 37. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Atbilde. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Sira. Par laufkohlbu buhchanu Widsem. „Weslejet raktis.“ „Utreefchanahs“ — af tu breefmigais wahrds! Lijiba. Kanuts. — Semkophiba un fainneeziba. Par zuktahm. „Ro nu lai eefahlam?“

Nr. 38. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Breefmiga laika sihme. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Par laufkohlbu buhchanu Widsem. „Ne-aismirsti Deewu luhgt!“ Daschi Lutera wahrdu par behrnu audsinafchanu. Es efmu nu to grunt atradis!

Nr. 39. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Par meshu nopohstichanu. Par peemiu brish-fwehkeem. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Walmeeras aprinka laufkohlbotaju fapulze 2c. Waj flohlotajus der atfwabinah no fara-deenesta, waj ne? Ko kahds mironis stahsta. — Semkophiba un fainneeziba. „Ro nu lai eefahlam?“ Miftris, jeb jautata labiba. Ra war auglu-fokhus aiskaweht no pahreplihfchanas. Semkophibas drufkas.

Nr. 40. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Par meshu nopohstichanu. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Skohlas-nama eefwehtichana Tahfchu-Padure. No Palsmanes draudses (Widsem). Pawifam sawadi mifionari. Ko kahds mironis stahsta. Resmamais wafara.

Nr. 41. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Skohla un mahja. Kam behdajees? — Zel preezajees! — Semkophiba un fainneeziba. Kahds wahrds pahrlubflohana apstahdafchanu. Pareisa un fahrtiga lohpu-bartibas eedalfchana 2c.

Nr. 42. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Kuhpneezibas istahde Wafkawa. Atbildes. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Siraas. Wisjaunafaka Wulfa lga gudriba 2c. Preefch mifiones 2c.

Nr. 43. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. „Liga“. Drupas un drufkas. Ustiziba. Naudas-papihru zena. Labibas un pretfchu-tirgus. Atbilde. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Sira. Wisjaunafaka Wulfa lga gudriba 2c. Kapfehtha. Dahwanas. — Semkophiba un fainneeziba. Par sirgu dsirdinafchanu. Par wezu waj panihfchu auglu-fokhu 2c. Par smagas semes 2c. Kahds wahrds par maifi. Saimneezibas drufkas.

Nr. 44. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. Par Rihgas pilfehthas (patrimonial) apgabala flohlahm. Drufku par rehkinafchanu. „Par wehlu“.

Nr. 45. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunafahs siraas. Mantineeki. Iffkaidrojums 2c. Drupas un drufkas. Gepreezinafchanas wahrds 2c. Sludinafchanas. — Vasnizas un flohlas siraas. 22. fwehtdeenas pehz Wafaras-fwehtki atfwehtes 2c. Drufku par rehkinafchanu. — Semkophiba un fainneeziba. Waj jaur abholia 2c. Drufku par arfchanu. Peln 2c. Peedfihwojumi pee wilnas 2c. Wehl drufku 2c. Ra war kartufelus 2c. Sirgu drufgeem. Kahda wihse. Semkophibas drufkas.

Nr. 46. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs siias. Kumedixu rahditajs Kahrlis Hermanis. Ra divi fainneeki farunajahs 2c. Pehdigā wehleschanahs. Sludinašchanas. — Basnizas un flohlas siias. Siias. Druklu par rehlinaschanu. Wehl no žitas pufes. Par isflaidrošchanu. Preekšč palihdšibas-lahdes 2c. Us Jaxa Veijasmeira kapa.

Nr. 47. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs siias. Kahrlis Seeminsch. Naudas-papihru zena. Labibas un pretščutirgus. Abawa. Sludinašchanas. — Basnizas un flohlas siias. Siias. 24. fwehtdeenās pehz Basaras-fwehtku atfwehtes Ewangelijums. Waj Deewa walsiba eet us preekšču jeb atpakal. Druklu par rehlinaschanu. — Semklohpiba un fainneeziba. Ra rohlpelni 2c. Ischurkstes atnes labumu 2c. Ra stehrkeles no kastaneem taifa. Dhsolu sibles preekšč wistu barošchanas. Kartufeli seepju weeta.

Nr. 48. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs siias. Kahrlis Seeminsch. Dalkai jauneklei. Atbildes. Sludinašchanas. — Basnizas un flohlas siias. Siias. 25. fwehtdeenās pehz Basaras-fwehtku atfwehtes 2c. Ra divi wihri A. un B. farunajahs par elli.

Nr. 49. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs siias. Klahws Lakemachers. Seema. Drupas un druskas. Atbildes. Slu-

dinašchanas. — Basnizas un flohlas siias. Siias. Bibbeles-stahsti 2c. Tohmas flohlas-nama eefwehtišhana. Rahds wahrds 2c. Us pirmo Atwenti — Semklohpiba un fainneeziba. Ra flauzamas gohwis 2c. Par mainu fainneezibu (Wechselwirtschaft) un auglu lahtibu.

Nr. 50. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs siias. Klahws Lakemachers. Par semneeku semes pahrdohšchanu Widsemē. Atbildes. Sludinašchanas. — Basnizas un flohlas siias. Siias. 1. Atwentes fwehtdeenās 2c. Druklu par rehlinaschanu.

Nr. 51. No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs siias. Klahws Lakemachers. Wehtule is Veel-Behrses. Atbildes. Luhgums jeen. lihdsstrahdneekem. Sludinašchanas. — Basnizas un flohlas siias. Siias. Par laukflohlu buhšchanu 2c. Misionesdahwanas. Seemas-fwehtku preekš. Aisgahjuschohs draugus peeminohht. — Semklohpiba un fainneeziba. Par mainu fainneezibu un auglu lahtibu. Par firgu wezumu. Sainneezibas druklas.

Nr. 52. „Ar Deewu“, wezais gads! No eekschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs siias. Klahws Lakemachers. Seemas-fwehtku dseefma. Drupas un druskas. Atbildes. Sirfnigas pateizibas. Misėjums. — Basnizas un flohlas siias. 3. Atwentes fwehtdeenās Ewangelijums. Is Latweefchu draugu beedribas 2c.

Latweefchu Awises.

61. gada-gahjums.

Nr. 1.

Trefchdeenâ, 6. (18.) Janwarî.

1882.

Redaktora adrese: Pastor S. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Ekspedizija Beshorn lga grahmatu-bohdê Zelgawâ.

Par sinu zeen. lasitajeem.

„Latweefchu Awises“ lihds ar fawcem abeem peestlumeeem: „Basnizas un fkohlas sinas“ un „Semkophiba un fainneejiba“, ar scho gadu usnem fawu 61. gada-gahjumu un mafsa titpat kâ lihds schim. — Zelgawâ fanemohyt 1 rubl. un par pastu 1 rubl. 50 kop. par gadu. „Latw. Aw.“ war apstelleht:

Zelgawâ, Ferd. Beshorna lga grahmatu-bohdê, Balesjas eelâ N. 2. „Latw. Aw.“ ekspedizija.

Beshterburgâ, pee Beshterburgas zeen. Latw. draudses mahzitaja.

Ruldigâ, Ferd. Beshorna lga grahmatu-bohdê.

Bauslâ, N. Vogel lga apteehi.

Walmeerâ, Trey lga grahmatu-bohdê.

Waskâ, M. Rudolff lga grahmatu-bohdê.

Rihgâ, D. Minus lga fantori, Kohn eelâ N. 3.

„G. Plates lga driku namâ pee Beshtera basnizas, fur ari nem pretim „Sludinajumus“ preefch „Latw. Aw.“

Bes tam tiklab **Widsemê**, kâ ari **Kurfemê** iftarris war apstelleht „Latw. Aw.“ pee fawa mahzitaja. Zerem, ka ari fkohtotaji, ftrihweri un ziti zeen. kungi laipni preti nems apstelleschanas us „Latw. Aw.“ Kas 24 eksemplarus apstelle us weenu adrese jeb wahrdu, dabuhs 25. eksemplari par welti.

„Latweefchu Awises“, kas ar iftarru gadu leelakâ skaitâ apmekle tauteeschus Widsemê, us preefchu wehl wairaf dohs sinas is Widsemes un par Widsemneeku fahfihwi, jo jauni kreetni lihdsftrahdneeki mums ir is Widsemes laipni peedahmajuschees. Tâ tad Kurfemneeki un Widsemneeki arween wairaf eepasihfees.

Kâ arween, tâ ari schini gadâ „Latw. Aw.“ neshs sinojumus is ahrsemehm un is tehwijas; kohps fkohtu un basnizu, semkophibu un faimneejibu; spreedihš par muhsu fahfihwi; eewehrohs schim brisham gaidamahs meera-teesas un semstwu, kas tapfchoht muhsu buhschanahm peemehrita; pafneegs daschu dsejini un daschu berigu stahstu par laifa-kawekli wezishcheem un jaunefleem. — Ari schini gadâ zeram zeen. lastajeem peeshtihst lahdu **Latweefcheem dahrgu bildi** par peeminas fihni. **Sludinajumi** zaur „Latw. Aw.“ eet jo tahlu, tamdeht ka winahm ir tas wifu leelatais lastaju skaitis. Luhdsam pasteigtees ar „Latw. Aw.“ apstelleschanu, lai zeen. lastaji katre nummuru war dabuht pascha laika. Pee wiseem fawcem darbeem „Latw. Awises“ eewehrohs schohs wahredus: „**Meers baro, bet nemeers pohsta**“.

Rahditajs: Us jauno gadu. No eefschsemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sinas. Zeen. redatzija! Wehtule is Widsemes. Staudiba. Par jauna gada fagaidschannu. Labas laimes 2c. Sweiti 2c. Rihgas 2c. Drupas 2c. Utbildes. Sludinashanas.

Us jauno gadu.

Jaunam gadam fahkotees daschi laikraksti puhledamees nopuhlejahs, lai fadabutu lahdu pulzinu lastaju; weens apfohla — nesin ko, ohtris pek un lamâ — nesin kâ. Kas tâ dara, nedara pareisi, bet leel nowahrte tautu, kuzai raksta. Mehš tâ nedarisim. Mums naw nekahdas dakas — nedj ar teem, kas wasâ aplahrt ehskas, kuzâs nahwes-fahles flehpjahs, lai wiltigi peelabinatee reis islastu fawu dshiwibu, nedj ari ar teem, kas zitûs laikrakstus nostahda kauschu preefchâ kâ bubulus, no kureem esohyt jabehg, kâ no tautas eenaidneekeem un pretineekeem, kaut ari paschi ir pilnigi pahreezinati, ka no eenaida un pretestibas newar ne runaht. Tâ dasch laikraksts mehds isturetees pret mums. Leelakâ data lastaju jau gan sinahs, no kam tahda nekreetna istureschanahs zelahs; bet tomehr schai weeta un schai laika fazisim skaidreem wahrdeem, lai wifu to sin. Pirmfahrt un ihpaschi tas nahk no skaudibas un maies-eeenaida. Muhsu zeen. beedreem, kas „zilajohyt latweetibas karogus“ (?), schulkite grib waj pufchu sprahgt, kad reds muhs arween wairaf un tahlak isplatamees. Dasch, to redsedams, jau pilnigi ir iswehmis firds-apstau un gohda-prahtu un usbruhl mums wirsu — wiltigi un beskaunigi. Pret wiltibu pat Deews daschu reisi karo par welti, un beskauniba eekriht pati kaunâ. Tâ tad mums schini sinâ ir jo laba dshuwe. Kamdeht lai mahte greefch rihkstes, kad behrni paschi to dara?

Ohtfahrt tahs negehlighs un dascham warbuht ne-isprohtamahs usbruffchanas „Latweefchu Awisehm“ isklaidrojahs tahdâ wihsê: Swehtdeen pehz Seemas-swehtkeem dsirdejahm no kanzeles, ka wezais Sihmeans us Mariju fazija: „Nedsî, schis (prohti Kristus) ir likts pasihmi, kam tohp preti runahts.“ — Schee wahrdi ir peepildijuschees kristiga laika pawaditôs gadu-simtenôs un peepildahs wehl iftarru deen; netruhkst tahdu, kas runâ pretim Kristum, kristigai tizibai un kristigahs basnizas darboschanai. Tahda „preti runaschana“ jeb pretofschanahs Deewa walstibai noteel ihpaschi tâ fahktôs „pahreeschanas laikôs“, t. i. laikôs, kuzs tautas pahreet augstakâ isglichtiba un leelakâ turiba. Tahdôs laikôs beeschi ween rohnahs tahdi, kas „isglichtibu“ un gara gaismu grib parahdiht zaur tam, ka pretojahs Deewa wahrdam, basnizai un pastahwofschahm buhschanahm. Upsmeet un apgahst, samusinaht un farihdiht — eefsch tam pastahw wimu spehks.

— Latweefchu tauta, kaut ari teizami dsenahs us preefchu, tomehr wehl naw pilnigi fahnegufi isglichtibu un turibu, kas winai preti fmaida. Tamdeht tad muhsu laik is preefch mums tâ fahktais „pahreeschanas laikôs“; — bet tamdeht ari pee mums Latweefcheem fchur-tur ir marams tahds gars, kas „runâ pretim“ Kristum un wina walstibai, gribedams tahdâ wihsê israhdiht fawu isglichtibu un gudribu. — „Latweefchu Awises“ 60 gadus ir turejuschas un ari tagad tura par fawu swehto usdewumu, sekmeht mihlestibu us To, Kam schi pafaula „runâ pretim“. Tâ tad tee laikraksti, — kas nedraudsigi isturahs pret kristigahs basnizas darboschanohs, kâ p. p. pret bikti, misioni, Deewa wahrdu sludinashanu un sludinatajeem, pret pastubinafschanu us tizibas mahzifchanu, meeru un faderibu, — ar mums ne buht newar dshiwohyt draudfiba, bet melle muhs wifu-wifadi apmelohyt un apwainohyt. Tas ir tahs garahs dseemas ihstais kohdols. — Tee famelstee neeki, ka mehš pretojotees tautas zenteeneem, labumam un labklahfschanai, bet ka wini wifu to aistahwoht (?), ir tikai tas nodilufchais apsegs, apafsch kura flehpjahs pawisam zitadas leetas un zaur kura zaurumeem iftarris prahstigs zilweks „esiti“ it labi war eeraudfihst. Tamdeht nerunasim wairaf par scho leetu. — Bet jaunajâ gadâ ifkatram ir fawas luhgschanas un wehlefschanahs. Tâ ari mums. — Mihlâ Latweefchu tauta! mehš efam pawadijuschi daschadus laikus; to paschi labaf sinam, nekâ schahdi — tahdi kundfiri, kas labpraht grib buht par „tautas wadoneem“, jo muhsu tehwi mums no tam ir stahstijuschi un muhsu mahtes pee schuhpla dseedajuschas. Bet wisôs laikôs Deews stahweja klahht muhsu tautai, gan behdas remdinadams, gan zeribu firdi stahdidams. Ne-aismirfchim, mihlâ Latweefchu tauta, To, Kas muhs lihds schim ir wedis un wadijis un ko muhsu tehwi-tehwi preezigi apleezinaja zilweku un Deewa preefchâ. Zif ilgi mehš to darisim, til ilgi mehš pastahwestim un plauksim, kâ kohks, kas ir stahdihts treknâ weeta. Bet kad tautas atstahjt to „labo Ganu“ un Waditaju un fahk dereteem ganeem un pehz tautas sweedreem issalkufcheem wadoneem pakaf skreet, kâ eekarsufschas firnas ahscheem, tad tahdu tautu wahrdôs taps isdsehts — ne wis ween is muhschigahs dshiwibas grahmatas, bet ari is pafaules notikumumu grahmatas, fur stahw farakstias — dshiwahs tautas. Pirmo fohli jaunajâ gadâ spehrufchi, mehš to firfnigi wehlamees un luhdsam tewi, mihlâ Latweefchu tauta, paleez kreetna un neschahbiga wifu zauru gadu! Kreetna fawâs darischanas, gahdadama par fawu labklahfschanohs ifkatrâ sinâ; kreetna wahredôs un darbôs; kreetna weestbas un fapul-

zēs, un kreetna weentuligās mahjās. Paleez' neschaubiga, nelikdamees famufinatees zaur tulfchahm, wiltigahm walodahm; paleez' neschaubiga eefsch wifahm leetahm, kas ir labas un teizamas; neschaubiga tiziba un mihlestiba, un neschaubiga ustiziba Deewam un muhsu Seemes-tehwam un Keisaram un wifam Bina Augstam Namam! Kreetnis un neschaubigs kristiga zilwela prahts tikai us kahdu brihtinu war dohtees meerā ar tulfchahm, lai ari nesin zil' jauki fkanofchahm tenkofchanahm. Sapneem ir japasuhd un nopeetnibai reisi' ir ja-eeetahjāhs fapnu weetā, lai tas notiktu fchodeen waj rihtdeen. Bet jo agrak, jo labak! Nenokawesim to dariht jau fchai, no Deewa mums fchehligi dohta jaunajā gadā! Muhsu buhshanas ir tā eegrohsijufchahs un tas laiks ir atnahjis, kur teem, kas Kristus garam leel waldihht par fawu garu, klaiji ir ja-atdalahs no teem, kas Kristus runā pretim. Lai pateesiba nebrihnahs, kad wiltus winai usbruhk wirfā; bet lai ari wiltus nebrihnahs, kad pateesiba winam stahjāhs pretim, jo wiltus un pateesiba newar eet aplampufchees pa weenu un to paschu zetu; starp abeem ir jabuht zihnineem. Un kas galā dabuhs wirsrohku, — par to naw lo fchaubitees. Kā faule aisdien fshahdigo farmu, tā ari pateesiba isnihzinahs un jau ir fahfusi nihzinaht wiltibu un wiltibas zilpas. Tee nedara pareisi, kas saudē fcho zeribu, jo pahr mums walda Tas, kas mihlē pateesibu un eenihst wiltu. Un us Latweefchu tautu fihmejotees — mehš waram tureht diwfarhtigu zeribu, jo Latweefchu tauta ir wefela kā ahbele fawā firdi un ferde; tee retee, aisehstee farinaf, kas ar dshiwibu leelufojahs, noluhfihš pašchi no fewis — wehtrahm plohsfotees un kohlam fpehka peenemotees. Wehlamees, ka fchi muhsu zeriba peepilditohs jau jaunajā gadā.

Beidsoht mehš it pašemigi luhdsam wifus Latweefchu laifrakstus, lai ari wini eewehrotu, ko nupat runajahm us Latweefchu tautu. Warbuht ka ari wineem kahds no fcheem wahrdineem derehs leeti. Bet par wifahm leetahm mehš fawus zeen. beedrus luhdsam, ka tee, kas lihds fchim muhsu rakstus un fnojumus daschu reisi mehdsā fagrohstihht un tihfchi greeft us faunu, jaunajā gadā nestrahdatu tahdu nekreetnu darbu. Mehš neprafam neds draudfibas, neds mihlestibas, bet prafam tikai pateesibu un gohda-prahstu. Un tas tadfchu nebuhs par dauds?! — —

Dauds laimes us jaunu gadu wifem tautas dehleem un wifahm tautas meitahm! Dauds laimes ikkatram kreetnam un gohdigam strahdneekam Latweefchu tautas druwa; bet ihpafchi dauds laimes jauneezelteam pagastu amata-wihreem, kam ir ustizeti gruhhti un swarigi darbi nahlofchōs 3 gaddōs.

„Lehni, lehni faules-mahte
Daugawinā lihgojahs;
Wehl jo lehni laimes-mahte
Muhf' tautinu wifinaja.“ —

No eefschsemehm.

Behterburga. Keisarenes Majestete pirmā Seemas-fwehtku wakarā isrihkoja Gatschinā Krasseeru kasarmu maneshā eglite ar daschadahm dahwanahm preefch pilsgalma saldateem. Dahwanas bij fakrautas sem eglites un bej tam fahnis fchetras leelās gubās un fastahweja is daschu-daschadahm leetahm, kā: dekeem, kamsokeem, sekeh, tehjannahm, glahseh, lakateem, fufekkeem u. t. j. pr. Bee katras leetas bij nummurs. Trijōs laimes-ratōs bij atkal tahdi pašchi lohshu nummuri farulleti. Pulksten 3ōs atbrauja Keisara familijas lohzeeki un dauds generatu; pehz ari pats Keisars un Keisarene. Keisars apgahjis saldatu rindās, tohs apfweizinaja us fwehtkeem. Skala gawilefchana un urā fauzeeni bij atbilde us Majestetes laipneem wahrddeem. Tad katris saldatōs tika faukts pee laimes-rata, lai wehl lohfi. Augstā Keisarene pati isdalija winnestus. Tā tika lihds 500 saldatu aplaimoti, kas fcho ihsto fwehtku deenu muhscham ne-aismirfihš. — Keisara Majestetes kara-kanzeleja zaur Wisaugstako pawehli atzelta. Meera laikōs winai tā-kā-tā nebij dauds swara. — **Walsts naudas-kaltawai,** kā „Nowosti“ sino, finanzu-ministerija usdewufi isdariht fchini gadā fchahdas kalfchanas: 33 milj. rubtu pus-imperialōs, 900 tuhft. rubtu dukatōs, 700 tuhft. rubtu augstakās prohweš fudraba naudā, 1 milj. rubtu fudraba naudā no 48. prohweš un 300 tuhft. rubtu wara naudā. — **Kā daschi laifraksti** sino, eefschleetu ministeris esohht farunajeēs ar generalkonfistoriju deht patronata atzefchanas. — **Jaunahs mantojuma nodohshanas preefchlikuma pamata-nofajijumi,** kas fchinis deenās nahks walsts-padohmē, ir fchahdi: *Schi* nodohshana nemama no wifahm kustamahm un ne-

kustamahm mantahm, fkaidreem kapitaleem un parahdeem, kwei zaur mantofchanu teel zitās rohkās, fchahdā mehrā: 1) weena prozente jamafā, kad mantineeki ir feewa waj wihrs, dehli (padehti) un meitas (pameitas) waj wezaki; 2) fchetras prozentes, ja mantineeki ir brahki (pusbrahki) waj mahfas (pusmahfas), waj kad manto us Wisaugstako pawehli; 3) fefchas prozentes, ja mantineeki ir fahnu radi treschajā lihniajā; 4) dewinas prozentes, ja mantineeki wehl tahlafi radi. — No mantojuma summas, par kuru jamafā nodohshanas, ja-atweel isdewumi par behrehm u. t. t. un nelaika parahdi, ja atfihhti no teefas pufes. Mantojuma nodohshanas nebuhs malfajamas, ja mantojums apafsch 500 rubl. un ja mantineeki ir nabagu nami un zitas labdarigās waj fshohlu eestahdes; tāpat ari naw jamafā no summahm, kas nospreestas bafnizu waj fshohsteru buhwehm. — Zaur mantojuma nodohshanaheem zere walsts eenehmumus pawairoht pa 7 milj. rubl. gadā. — **Wehstutu pašmahrfas,** kas lihds fchim 7 kap. malfaja, turpmaf, kā „Poradoks“ sino, malfafchoht tikai 6 kap. un tahs, kas lihds fchim 5 kap. (pilsfhtās) malfaja, malfafchoht turpmaf tikai 4 kap. Baldiba dohmā, ka zaur tahdu malfas pašeminafchanu stipri wairofchotees wehstufchana. — **Behterburgā fchinis deenās** noweda Warfchawas nemeerneekus, kureem Nowo-Georgewfklas zeetofni, kur tohs pirms eefshohdija, wairs nebij ruhmes. Bij pawifam lihds 250 perfonu; to starpā jaunekli no 18 gadeem un lihds 50 feeweefchu. — **Cefschleetu ministera** palihgs Fcherewins, us pašcha luhgshanu, Wisaugstaki atlaists no amata, ar paturefchanu Keisara fwihtē un gwardu kawalerijā.

Is Lambertes, Bausklas aprinki. 18. Dezembēri p. g., pulkft. 3/47ōs wakarā, eeraudfijahm Lambertes muifshas lauka-fchkuhni uguns leefmās. Schkuhnis bij pildihts ar aufahm, firneem un lehzahm. Uguns bij jo breefmiga un panehma wifu few par laupijumu. Kā dohmajams, tad uguns peelikta. Lai gan fchkuhnis un labiba bij apdrohschinati, tad tomehr — dauds fshahdes. A. R.

No Safes. Muhsu pagasta-fkrihweris un pagasta-wezakais bij 10. Dezembēri isg. g. us Jaunjelgawu nobraufufchi us aprinkateefas presidenta barona von Stempel lunga 50-gadu amat-fwehtkeem, kur ari wif aprinka pagasta-wezakaji un fkrihweiri bij fabraufufchi. — Sapulzefchanahs bijusi flubas mahjā, kur zeenigo jubilaru fagaidija un Sehrenes dseedataji ar dseefmahm fanehma. Zeenigam jubilaram turejis runu Talsinges fkrihweris Blumberg kgs fchahdu:

Sweiks, augsti zeen'gais jubilar,
Schai retā fwehtku deenā!
Zuhs usdrihkfamees fweizinaht —
Zuhs, kas til augstā zeenā
Kā taisnis pateesibas fargs
Schim wifam aprinkam jo dahrgs.

Pehz augsta Deewa lehnuma
Zums garu laika fprihdi-
Bij fawa druwa kohpjama;
No pateesibas dshhti,
Zuhs nesahht teesu, taisnibu
Ar bagatigu fwehtibu.

Dauds laika gars fchē grohsijis
Gan daschā dshwes sinā;
Taf Zuhsu gohda fehdeklis
Schē mainās nepasina.
Tas pus fimts gadus mirdsejis,
Kā swaigshnu starpā — aufeklis.

Zums nesfaitami nopelni
Ir fawā darba laukā;
No Zums ir fohli sekmeti,
Zaur ko til labums plauka
Tā semē, teefās, pagastōs,
Kā pašchwaldibas apstafkōs.

Par to no wifa aprinka
Ar ihstu mihlestibu
Schai jubilejas stundinā
Zums nesam pateizibu.
Pats Deems lai muhscha wakaru
Zums fataifa jo fwehtigu.

Weens pagasta-wezakais ari turejis runu, un pehz tam tad pats jubilaris pateizees faweem apafschneekem par pašneegto dahwanu un wifu zitu un stahstijis, kas wehl us preefchu gaidams par semneeku rektheem un kā fenak bijis.

Safes eedfihwotaji ari no firds wehl wezam zeenigam jubilarum pateizahs par wina stingro un pateefigo waldifchanu, wehledamees ari, lai wina muhscha wafaru Deews fataifa jo fwehtigu. J. L.

Wentspils. Kreewu awise „Strana“ fino, ka peenahzigâ weeta zauruhlojohit preefchlitumu par Wentspils ohstas pahrlabofchanu, ta ka Wentspils ohsta, ja Mihgas-Tukuma dselszefsch tiktu pagarinahst, palittu par pirmahs klafes ohstu. Efoht nodohmahst idabuht 22 pehdu dsitumu, ta ka 20 pehdu dsili kugi weegli warefchoht eebrault. Isdewumi aprehinatî us 2 milj. rublu. — **Par Wentspils pils-teefas afeforu** apstiprinahts grahs Aleksanders Lambsdorff.

Mihgâ, ka „Ztgai f. St. u. L.“ fino, flaitihts ari 1 pagans. Winsch efoht saldats un peederohit pee Tschuwafchu tautas. Tapat atkal kahds zefojofsch tirgotajs usdewees par „ateistu“ (besdeewi) un fohti lepojees us fchahdu fawu tizibu. — Wes tam „Mig. Ztga“ fino, ka Saku sala flaitita feewa, kura, ka peerahdihts, 108 gadus weza. 14 gadus wina jau nostibufi un gulohit us gultas.

No Behrjones. Scheijenes labdarifchanas beedriba isrihloja 21. Oktoberi p. g. laizigu konzertu Della kga jaunbuhwetâ ehrbergi. Wisf bij jauki un labi. Tikai janofschelo, ka notika fchi nelaima: Kahds no dalibas-nehmejeem, kas ehkas eerikti labi nepafina, usgahja netih-fchi us wehl nepabeigto balkonu un nokrita kahdas 12 pehdas augsti semê. Lai gan stipri fahitahs, tomehr naw eewainohits us nahwi. Ahrstf pasneedsa tuhliit wajjadfigo palihgu.

No Weetalwas-Dhdseenes. Mehf nu efam palikufchi bes ahrsta. Muhfu lihdsfchinigais ahrstf Donnera kgs atstahja fawu weetu. Wifî atfihstam wina daudskahrtigus puhlianus un nopelnus, un gauschi noschelojam, ka no mums fchihrees. Weetalwas draudfes nodohms gan ir, dabuht draudfes-ahrstu, bet wifî wehl naw weenofufchees, lai gan pagahjufchâ konwentâ to leetu nehma preefchâ.

Maffpehzi.

Par Walkas dr.-flohlotaju seminariju, pehz bijufchahm nepatiffchanahm starp 2. un 3. klafes seminaristeam un semin. flohlotaju Warstatt kgu, ka efam no drohschas pufes dabujufchi sinahst, efoht no augstakas flohlu teefas fpreedums taifhts: Seminarijas flohlotajs P. Balson kgs no flohlotaja amata seminarijâ atstahdinahts, 2. un 3. klafes seminaristeam, kuzi isslehgti, — ijkemohit tikai tohs trihs, kuzi par ihpafchi wainigeem atfihiti, — ir ta teefiba, kad wini fawu pahrfklatifchanohs atfihit, seminarijâ atkal eestahtees. Par pagaidu direktoru buhfchoht flohlu pahrluhks Guleke kgs. Ka dsird, tad Guleke kgs fchais deenâs buhfchoht no Mihgas us Walku pahrnahst dsihwoht seminarijâ un usnemt direktora amatu.

„B. W.“

Mehwale. 23. Dezembera rihtâ, ka „Rev. Ztga“ fino, us Baltijas dselszeka, Lechtsas stanzijas tuwumâ, notikufi fadurfchanahs starp diweem pretfchu-brauzeeneem. Sadurfchanahs bijufi til stipra, ka abas lokomotiwes fadragatas gandrihs gabalu-gabalâs. Ari no pretfchu-wagoneem daschi stipri apflahdeti. Zilweku dsihwibas, gohdâ Deewam, naw noschelojamas. Beezi zilweki eewainoti, un prohti — 1 kurnatajs jo stipri guhschâs, pagaidu wirskondukteerim eelausta riba un mafais stilba-kauls, ohtrajam apflahdehts zelis un treschajam kruhtis drufku fapfeestas. Tiklihds Mehwalê nelaimes fina nonahkufi, dselszeka wirsdakteris, wehl ohtris dakteris un seldfcheeris tuhliit aifbraufufchi us nelaimes weetu un eewainotohs likufchi nowest Mehwalêf flimnizâ. — Ismekleschana uffahkta fchai leetâ.

Witnas gubernators, ka „Poradokam“ wehsti, 24. Dezemberi islaidis fchahdu finojumu Witnas eedfihwotajeem: Koluhkâ us waldahm par nodohmateem eelu-nemeereem, generalgubernatora kungs pawehlejis, ka tahdâ atgadijumâ kara-fpehks tuhliit stahfees darbâ. Tamdeht Witnas eedfihwotaji zaur fcho teel usajinati, nemeeru atgadijumâ bes kawefchanahs dohtees us mahjahm un nepalikt us eelahm, lai netaptu par newainigeem upureem.

Warschawa. Skahde, kas zehlfsees zaur Warschawas Schihdu wajjafchanu, fneedsotees us 1 1/2 milj. rublu. Tirgofchanahs apstahjufees un bankroti gaidami.

No ahrsemehm.

Wahzija. Septinu-gadu kara, kad Kreewija kohpâ ar Austriju un Franziju weda karu pret Prufsiju, Kreewu kara-pulki 1760. gadâ eegahja Berlinê un no turenas atweda us Behterburgu daschus Prufschu karogus lihds ar Prufschu leelgabalneeku bungu-rateem. Schohs pehdejohs Kreewu waldiba tagad efoht nospreedufi atdoht Prufsijai, ka dahwanu us Berlinê jaunâ erohtfchu-nama eefwehtifchanu. — **Eedfihwotaju flaitf Wahzija** pehz pehdejahs laufchu flaitifchanas ir 45 milj. 234 tuhft. 61. No fcheem ir wihreeschu 22 milj. 185 tuhft. 433, un feeweeschu 23 milj. 48 tuhft. 628.

Austrija. Nemeeri Deenwidus-Dalmazija padarijufchi waldibaitif leelas ruhpes, ka ta nospreedufi fuhthit us tureni 14 tuhft. saldatu. No fchi fpehka 7 tuhft. jau aifgahjufchi us nemeera weetu, un atlikufchee nostahditi par referwu. Austreeschu waldibaitif ihpafchi bail no tam, ka, pawafarai tuwojotees, nemeeri no Deenwidus-Dalmazijas ne-ispilatitohs pahf Bosniju un Herzegowinu. Tamdeht wina pee laika nosuhita us tureni stiprus saldatu fpehkus, ka lai waretu apflahpeht nemeera ugunis pahchâ eefahkumâ.

Anglija. Jhru feeweeschu lihga ne fen notureja fehdeschahu sem Barneta jaunfundsêf wadifchanas. Sapulze tureja afas runas pret waldibu un usajinaja to sohbdama, lai wina jel leeloht feeweeschu lihgas lohzehtus zeetumâ. Waldiba paklausijufi fcho usajinafchanu un likufi apzeetinahst Barneta jaunfundsî lihds ar daudf zitahm beedribas wadonehm.

Franzija. No kahdas pufes teel sinohts, ka Tunisê gaidami leeli nemeeri, tamdeht ka bads tur jau efoht iszehlees.

Egipte. Anglija un Franzija nodewufi kohpraktu Egiptes Bediwam zaur faweem generalkonsulteem Kabiras pilfehthâ. Schai kohpraktâ Anglija un Franzija apfohlahs aiffargahst Bediwa trohni ne ween pret dumpineekeem pahchâ Egiptê, bet ari pret Turzijas eejaukfchanohs. — Norakfts no fchi kohpraktâ peefuhthits ari Turku waldibaitif.

Afrika. Afchanti Mehgeru walstf kehnihsch, kas jau fen pahfstams zaur faweem fleplawibas darbeem, bij ne fen lizis eefwehtihit kahdu jaun-usbuhwetu pili, un fcheem fwehtkeem par gohdu pawehlejis nokaut 200 jaunâs meitenes, kas bij falaupitas no kaiminu ziltihm, ka upuru nefchanu faweem deewelkeem.

Wisjaunafahs finas.

Behterburgâ, 1. Janwari. „Waldbas Wehstnesi“ isfludinahis Keisara utafis par semneeku semes atpirkfchanu un Bunges un Wannowka eezelfchanu par finanzu- un kara ministereem (lihds fchim wini bij tikai mineto ministerijr: pahrwaldneeki) un zeku-ministerea Pofjeta — par admiralu.

Behterburgâ, 4. Janwari. Santowka un Melnikowa prozefe (deht usbruzena generalim Tsherewinam) teel fchodeen isteefata kara-apriakla-teefâ. — Trigona un beedru prozefe nahks teefachana Janwara mehnescha beigâs. — Walstf-budschetâ preefch 1882. gada is-truhft 4 milj. rublu; fcho rohbu grib ispidiht zaur jauneem aistaupijumeem.

Zelgawâ, 5. Janwari. Zelgawâ faflaititi lihds 30 tuhft. 60 eedfihwotaju, saldatufc. lihdsrehkinajohit. — Barons Fahn — Lindê atkal no jauna eewehlehts par Zelgawas pilfehthas-galwu, un par wina weeneeku — pilfehthas-padohmneeks sekretieris Th. Engelmana kgs. Rahtskungu Baldowksch iswehleja par pilfehthas-padohmneeku.

Efam luhgti, lai zeen. lasitajeem pasneedsam fcho rakftu.

Zeen. redafzija!

Daschâs laikraftâs esmu lasijis finas un fpreedumus par fchi gada „Latweefchu draugu beedribas“ fapulzi Zelgawâ. Sinas un fpreedumi wifâs fawâs datâs naw pareifi. Sinotajeem un fpreedejeem ir waj nu mifejees, jeb wini to leetu tihfchi ir fagrohshijufchi, lai zaur tam liktu nowahrtâ „Latweefchu draugu beedribu“. Schai fawâ isfkaidroschana eewehroschu tikai diwi leetas: Pirmahrt adwokata A. Webera kga isstahfchanohs, un adwokata Kalnina un hofrahta Dibrika kgu isflehgfschahu is minetahs beedribas; un ohtrahrt to nepareiso apwainofchanu, ka „Latweefchu draugu beedriba“ fawus statutus pahrfahpjoht un nodarbojotees ar politikas leetahm.

Us pirmo leetu fihmejotees — jaleezina ta: Ka ifkatru gadu, ta ari fchogad beedribas direktori „apfpreeda“ un „nowehrteja“ rakftus, kas Latweefchu walodâ zaur drufu ir gahjufchi laudis. To darohit, Widsemes direktors peerahdija, us nummureem un raksteem fklaidri fihmejohit, ka laikrafti „Bals“ un „Baltijas Wehstnesis“ nepareifi usbruhl wirfû mahzitajeem, flohlotajeem, tizibas mahzibai, mifionei un teefahm, un ka „Bals“ (Nr. 39.) fklubina pat us nepaklausibu waldibaitif (Wahzi tohpohit apkehstifi gandrihs ifkatrâ nummurâ) . . . 10 us labu laimi rohka nemtâs „Bals“ nummurdâs atrohdohtes 13 un 30 „Baltijas Wehstnescha“ nummurdâs 15 tahdi usbrufschanas rakfti. Ta isturedamees „Bals“ un „Baltijas Wehstnesis“ raknajohit pee Wisaugstaki eegrohstiteem fadsihwes pamateem ur isplatoht netizibu un netiklibu. Wifû to eewehrojohit — „beedriba“ galu-galâ nospreeda, tahdu laikraftu redaktoruf, kas strahdâ pee Latweefchu tautas pohsta, wairâ ne-uflohloht par faweem lohzehtkeem. Zaur tam „Latweefchu

draugu beedribas" lohzeffi peerahdija, ka wini ir un us preefchu grib buht Latweefchu tautas "draugi". "Bals" redaktors, adwokats M. Webera (Waraidofchu Sander) fgs, pascha laikā pats istahjāhs; "Balt. Wehstn." redaktors, hofrahts Dihrika fgs, tika isflehgts. Adwokats Kalnina fgs tika isflehgts tamdeht, ka winsch "Bals" un "Balt. Wehstn." zenteenus aistahweja un pee tam beedriba tā isturejāhs, kā beedriba to nebij radust. Kalnina fgam naw eemesla schelotees, ka esohht noteefahs, jebfchu ne-esohht sinajis, ka esohht apfuhdfehhts un tamdeht ari ne-esohht bijis eespehjamš attaisnotees. — Kalnina fgs pats apfuhdsehjāhs un pats par sewi taifija spreedumu — zaur fawu istureschanohs. Beedriba bij tikai fchi spreeduma ispiditaja.

Us ohtru leetu sihmejotees — jaleezina tā: Behz "Latweefchu draugu beedribas" statutu 3. paragrafa beedribai "ja-apspreesch" un "janowehtē" raksti u. t. j. pr. Ikkatris, kam kahds raksts "ja-apspreesch" un "janowehtē", greefch fawu wehribu tiklab us walodu, kā ari us raksta faturu; abi kohpā — waloda un faturš jeb raksta gars — istaisa raksta "wehrtibu", kas "nowehrtējohht" beedribai pehz statuteem ja-isdabuhn. — "Latw. draugu beedriba" ne par matu naw eezehlusti kahju "politikas laukā". Kas to faka, denunzeerē beedribu jeb ari nesin, ko tas wahrdš "politika" nosihmē. Kad tas, kas noteefā "netizibas un netiklibas isplatischanu laudis", nodarbotohs ar politiku, tad bihbele un katkismus buhtu tahs leelakahs politikas grahmatas.

Adwokats Webera fgs pats fawaldsinahs fawā walodā: weenā azumirkli winsch pahmet "beedribai", ka ta nodarbojotees ar politiku, ohtrā azumirkli winsch usbruhf wirfū "beedribai" tamdeht, ka ta nenodarbojāhs ar tā faukteem Latweefchu "tautiskeem zenteeneem", kas tadfchu, kā ikkatras zitas tautas "tautiske zenteeni", ir politiski zenteeni. Nekahdas dalibas nenemdama pee tā faukteem "tautiskeem zenteeneem", "Latw. dr. beedriba" ir skaidri peerahdijusi, ka politika naw winas darba-laufs. Tee zeen. lungi un laikraksti, kas tagad isgahsch wifu fawu schulti pret "Latw. dr. beedribu", to dara ne wis tamdeht, ka beedriba buhtu palikufi par politisku beedribu, bet tamdeht, ka winai gar politiku naw nekahdas dafas. Kad "Latw. draugu beedriba, **ne-eewehrodama** fawus statutus, nokultohs ar miglā gulofcheem tautiskeem politiskeem zenteeneem un puhstu weenā taurē ar tā faukteem "tautas wadoneem", tad "beedribu" usflawetu tee paschi, kas winu tagad apfehja.

Beidsohht wehl peeminu, ka "beedribai" firds fahpeja, ka waijadseja minetohs lungus no beedribas isflehg; wina bij peespeesta to dariht, ja negribeja palikt ne-ustiziga Latweefchu tautai. Gfmu pahreezinahs, ka "Bals" un "Balt. Wehstn." 3. redaktoru fgi paschi asfihš, ka tahdu gara-baribu nebuhs sneegt kristigai un ustizigai Latweefchu tautai un ka wini reis — ais mihlestibas us Latweefchu tautu — firnigi pateifsees "Latweefchu draugu beedribas" pehdejai fapulzei, kas min. lungus gribeja west pee — apdohmibas.

Kahds Latw. dr. beedribas lohzeffis.

Wehstule is Widsemes*).

Seema ir atnahkufi. Tilti pahr purweem un upehm ir gatami. Kulfchana pee mums tagad wifur beigta; til ween pee leelgruntneekem wehl fchur un tur dsird twaikū kufamahs mafchines fwilpojām un strahdajām. Kad nu pehz beigtas kulfchanas zaur kleftihm staigajām un apzirknōs eestatamees, tad jafaka, ka — gohds Deewam — wafaras labibas mums papilnam, bet seemas labibas, rudsu un kweefchu, mas ween. Zaur-zaurim rehkinohht, mehš fawā widuzi rudsus nebuhsim dauds pahri par zetorto graudu isfuhlfufi; ziti wehl mafak. Ne tahlu no fcheijenes, kahdā kaiminu draudis, kahds fainneeks pehrn ruden 12 puhru bij isfehjis un fcho ruden tikai 3 puhrus ir isfuhlis. Un fikpat wahja, kā rudsu plauja, ir ari feena plauja fchogad pee mums bijusi. Tadeht nu ari feens un rudsi tagad pee mums lohti dahrgi. Janu tagad par birkawu puslihdš laba feena prafa 6 rubtus un wairak. Turklaht wifur schelohjāhs par leelu naudas truhkumu. Muhfu apgabalam, un tā leelakai Widsemes dafai, gandrihs weenigais naudas awots ir lini. Tee nu gan fchogad lohti labi isdewufchees, bet lihds fchim wineem wehl pee mums truhkst pirzeju. Tee pirzeji, kas lihds fchim atradufchees, til mas ween fohlijufchi, ka pehz tahdas zenas gandrihs nemas wairš naw wehrtš linus feht, kad aprehkina

pahrleeku leelo darbu un puhlinu ar lineem, tagadejo dahrgo kalpu lohni un lauku noplizinaschanu zaur pahrdauds plafchu linu fehshanu. Gan janu tagad dsird, ka ziti no muhsu pufes Mihgā lihds 50 rubt. par birkawu esohht dabujufchi, bet muhsu linu tirgotaji lihds fchim tikai 35 rubt. ween par birkawu gribejufchi mafsaht. Pee fchihš zenas tee muhsu fainneeki, kam seme ar dereteem kalpeem ja-apsrahdā, newar pastahweht. Ja fchi linu zena pastahwetu ari us preefchu, tad mehš leelahm behdahm cetu preti; jo leela dafa, un prohti ta leelakā dafa no muhsu rentneekem un gruntneekem tad nesinatu, kā fawus peenahkumus peepildiht. Kad teefcham ta nelaimē notiftu, ka muhsu linu andele fahktu pawifam nihkt, tā ka pee pahrdauds semas linu zenas nemas wairš nebuhtu wehrtš wehl us preefchu linus preefch andeles feht, tad wifa muhsu tagadeja laufkaimneeziiba leelakā Widsemes dafā buhtu pawifam pahrgrohsama. Ihpafchi tanis Widsemes apgabals tad waijadsetu tahdas pahrgrohsichanas, kas pahrdauds tahlu no muhsu leelahm andeles-pilfehhtahm, no Mihgas un Behrnawas. Tee seme kohpeji, kas tuwali dsihwo pee muhsu leelahm pilfehhtahm, tee war dauds weeglaki tikt pee naudas, nekā mehš, kam 150 un wairak werstes lihds Mihgai un wairak nekā 200 werstes lihds Behrnawai. Sinams, weena leeta mums waretu palihdfehht, kad ari mehš dselzefus dabutum, tā kā muhsu laimigakee brahki Kursemneeki. Bet mehš us tahdu laimi janu gandrihs wairš nemas ne-eedrohsichinamees zereht, jo pahrdauds reisas janu muhsu zeribas us dselzefekem mums isputejufchas. Warbuht ka muhsu behrni laimigaki buhs, nekā winu tehwi ir bijufchi. Ikkatris, kas proht rehkinahht, to warehs pats weegli aprehkinaht, ka teem, kam lihds tuwakai ohstas jeb andeles pilfehhtai 150 werstes jabrauz, pekna buhs lohti masa, kad winsch meeschus, aufas, kartufelus un t. j. pr. us turenē wedihš, lai ari par teem tur labu naudu mafkatu.

Ja tas tadeht buhtu teefa, kā daschi leetas prateji faka, ka leelā pasaulēs andelē kohfwilna weenumehr wairak uswarohht linus un linu andeli sfumjohht pee malas, tad waijadsetu pee laika fahkt par to ruhpetees, ko pee mums waretu ar laiku stahdiht linu weetā, un kā tad, kad pasaulēs andelē lineem nekahdas wehrtibas wairš nebuhtu, muhsu fainneeziiba un semkohpiba buhtu japahrgrohsa. Mehš tadeht preezajamees, ka tagad daschās weetas Widsemē semkohpibas beedribas zelahs, kas muhsu tehufemei par leelu fwehhtibu war palikt.

Schihm muhsu semkohpibas beedribahm waijadsetu usfufkohht par weenu no faweem wifu swarigeem preefchmeteem, to fawā starpā pahrdohmahht un apspreeht, kā un kur muhsu semeš-kohpeji, ihpafchi tee masgruntneeki un masfainneeki, kas nespehj leeliski ar leelahm mafchinehm strahdaht un kam preefch fabriku cetaisichanas kapitala truhkst, zitu jaunu naudas awotu waretu atrast, ja muhsu lihdsichiniga linu andele ar laiku pawifam isnihktu. Kas fchini swariga leetā sinatu doht labu padohmu, tas waretu palikt muhsu tehufemei un dsintenei par leelu labdari un pelnitohs ne-aismirstamas patezibas. Bet labakee padohmi un labakahs eestahdes nekā newar lihdsfehht teem, kas paschi few tee leelakee eenaidneeki. Muhfu apgabala leelakā pufe fainneeku wifū gruntneeki; wismasakais no desmit fainneekem dewini ir gruntneeki. Scho starpā ari janu tahdi atrohnahs, kas wifus fawus muifchas parahdus aismafkajufchi un tagad kā brihwfungi fawas dsimtmahjās waretu dsihwoht un ari tad labi istift, kad lineem nekahdas zenas nebuhtu. Bet te dascham jaunās behdas zelahs. Par mahjahm gan naw ne grafcha wairš jamakfā, bet nu japalihds frohdfineekem leelahs rentes mafsaht; pa tirgeem un eefch frohgeem tik leelas isdohschanas, ka dascham peetrufkst naudas, kad alga ja-ismakfā kalpeem un amatneekem un tā jakriht parahdōs no jauna. Wifū muhsu tehufemes un tautas draugi ir preezadamees preezajufchees, ka wezā muifchas kalposchana tika nozelta un rentes buhschana eewesta, un ka tagad wifā Widsemē pamafam, bet ne-apturami rentneeziiba pahrwehfschahs par gruntneeziibu. Bet mums fchkeet, un mehš, no mihlestibas us fawu tautu fskubinati, turam par waijadfigu, to fchini weetā skaidri isteikt, ka ari pahr muhsu jauneem gruntneekem nahks fijaschanas laiki, kur tee fawas mahjās nepaturehs, kas gribehs dsihwoht pahri par sinamahm rohbeschahm. Kad muhsu deenās janu leelgruntneekem nahkash lohti smalki aprehkinaht eenahfchanas un isdohschanas, lai eenemfchanas netaptu pahrwaretas no isdohschanahm, tā kā Waraiš leefahs gohwis aprija tahs trefnahs un palika tikpat leefas, kahdas bij bijufchas eefahkumā, tad ne mafak tahda prahtiga aprehkinafchana buhs waijadfiga ari muhsu masgruntneekem. Zitadi tas waretu notift, ka daschās mahjas, ko tehwi ar fufreem, guhsteem fwedreem bij mantofufchi un faweem behrneem bes parahdeem atstahjufchi, behrnu rohkas wis nepaliks, bet pahrees zitas rohkas, kas buhs

* Muhmes truhkuma deht fchi wehstule drufstu notawefufchees; inhtu — nekawojatees.

strahdigakas un taupigakas. Tas tā ir bijis wifos laifos, tas tā wehl ir muhsu deenas un tas tā buhs un paliks, kamehr fchi faule spihdehs un fchi pasauke stahwehs: „Deews turahs preti teem lepneem, bet teem pasemigeem Winsch dohd schehlastibu“ — un „taifniba pa-augstina tautu, bet grehki ir kauschu pohsts“. Schee wahrdi jaleef wehrā augsteem un semeem, wezeem un jauneem, wezakeem un behrneem. Lai wezaki nedohmā, ka ar to jau fawu behrnu laimi gruntejuschi us nekustinajama pamata, kad teem labi apkohptas mahjas atstahjuschi, ja nebuhs fawus behrnus kreetni audstinajuschy, tā ka to, ko no tehweem mantojuschi, ari pratihis prahstigi leetaht un pareisi fargahht un glabaht. Un atkal ta jaunā pa-audse lai kaujahs pee laika pamahzitees, ka lai tehwu sweedreem apflazinatee lauki un tihrumi weenreis nam ja-akstahj un mugura jagreesch tai dahrgai mihtai weetinai, kur winu schuhpulis stahwejis. Scho pahrdohmajohht atstahstam, ka pee pateefas tautas labklahschanahs nepeeteef tikai ween ar to, ka semkohpiba set un seed, bet ka ikweenai tautai ari waijag firschu kohpschanas, un ka bes tahdas garigas kohpschanas ari pat wifai laizigai buhschanai waijag sahht pamasam nihht. Un ari schini sinā mehs Widsemneeki pehz eespehschanas efam zihnijuschees, basnizas un skohlas kohpdami. Kas muhsu widuzi apmeklehs, warehs preezatees par teem glihteem, labi apkohpteem Deewa nameem. Tee pirmee, kas muhsu jaunakos laifos fewim jaunu, skaishtu Deewa namu bij zehlfuschy, ir Bez-Beebaldseefchy. Wineem patat zihnijuschees papreefsch Dsehrbeneefchy un Gatardeefchy, wehlat Lubaneefchy, tad Jaun-Beebaldseefchy un beidsohht Zefwaineefchy, kas preefsch diwi gadeem fawu jauno, leelo un skaishtu Deewa namu eeswehtija. Tapat ari redsam, ka wifur jauni, skaishtu skohlas-nami teef zelti, zits par zitu leelakti un pilnigakti pehz jaunaku laiku waijadstibahm. Ari schini teizamā darbā Bez-Beebaldas draudse jau preefsch daudf gadeem zitahm draudsehm labu preefschshmi dewusi. Bet wina netik ween gahdajusi par leelu, pilnigu skohlas-namu, bet ari par to, ka schini skohlas-namā ari wifas waijadstigahs skohlas-mahzibas kreetni tiktu mahzitas, un lai scho gala-mehrfki waretu panahht, wina leelus upurus upurejusi, tā ka Bez-Beebaldas draudses-skohlu war peefskaitiht pee tahm pirmahm draudses-skohlahm Widsemē, kam, zil mehs Widsemi pasihstam, tik ween wehl Nujenes un Umurgas draudses-skohlas war lihdsinatees. Wifas jau mehs nepasihstam un neweenas zitas gohdu negribam aistikt, kad tik tahs fewischki usteizam, kas mums pasihstamas.

No zitahm Widsemes draudsehm wehl zitadā sinā upuri teef pagehreti preefsch wina garigahs kohpschanas. Tahs ir tahs pahrdaudf leelahs draudses no 15 lihds 20 tuhst. dwehselehm, kā Nujene, Mufne un Gulbene. Nujene jau dalijusees diwi draudses un, kā mehs dsirdam, tad ari Gulbenes dalischana ne fen no eefschleetu ministera fga esohht apstiprinata. Par Mufnes draudses dalischanu preefsch kahdeem gadeem ari jau sahla runahht; tagad par to wairs neta nedird. Warbuht ka Nujeneefchy un Gulbeneefchy preefschshme ari Mufneefchus skubinahs, dalischanas jautajumu no jauna pahrdohmahht un apspreeft. Kur draudses lohzeeki kahdās tuhststosch mahjās pa daudf simtu kwadrat-werstehm iskaisiti dsihwo, tur tas pawisam ne-eespehsjams — mahzitajam ar faweem draudses lohzeekleem un scheem ar fawu ganu tā eepasihstees, kā tas preefsch ihstenas un pilnigas draudses apkohpschanas buhtu waijadstigs. Zil mehs Kursemi pasihstam, tad tur pehz dwehsele flaita tik weenigi Dohbeles draudse ar Mufni, Nujeni un Gulbeni waretu lihdsinatees, un Dohbele jau fen diwi draudses dalita, Latweefchy un Wahzu draudse, kurahm katrai faws mahzitajs.

Basniza un skohla pee mums wehl stahw turwā sakarā un draudstibā, kā mahte ar meitu; un ko Deews ir faweenojis, to lai neschkiram. Mehs zeram, ka basniza un skohla ari us preefschu, tapat kā lihds schim, illatā laika fawu swehtu un swehtigu usdewumu un peenahkumu atsihs un peepildihs Deewam par gohdu un tehwsemei un dsimtenei par swehtibu.

Skandiba.

(Dshwes bilde is Widsemes.)

Schi dsihwes bildite israhda skandibas breesmigohs augtus muhsu tautinas fadsihwē. Zil daudfi ir skandibai par upuri krituschy! Skandiba daschu preefsch laika ir eewedusi pat wehfajā lapinā. Patmihliba ir tas weenigais dsineklis, zaur ko skangu darbi teef padariti; tapehz patmihlibas masinaschana — buhs skohlu swarigais usdewums.

Labu laiku atpakat R. draudse wehl nebij ne wehsts no 19. gadusimtena gaismas, bet laudis wehl fnauda pilnigā tumstibā. Deewa namu apmekleja tikai rets, bet trohgi bij weenmehtr bahstin peebahsti:

jauni, wezi plihsteja — deenas un nakts. Sinams, ka tā dsihwojohht waldbija nabadsiba. Kur laudis nabadsiba, tur walda ari nemeers, nefatiziba un skandiba. Gohdigis zilweks, kas zaur strahdaschannu un taupibu bij tizis pee rohzihas, tika eenihdehts, apflausts un waijahs no faweem nenowehtigeem tuwakeem. Tā tas bij ar Klawinu, Smiltinu mahju fainneeku. Senakais fainneeks bij zaur laisku, palaidnigu dsihwofchannu mahjas tik tahl palaidis, ka neweenam netifahs tahs nemt us renti. Klawinsch is R. draudses, kā strahdigis zilweks, par to wifu nebehdadams, — apnehmahs mehginahht.

Birmā gadā gahja stipri grehti, bet ohtrā jau labak un treschā gadā jau wareja buht ar eenahschanahm pilnigi meerā. Klawinsch bij kreetnis semkohpis un fapratigs draweneeks un fainneeze laba lohpu kohpeja, tā ka fainneezeiba teem atmēta labu pelnas grafi. Bet nu ari zehlahs skaugi un eenaidneeki: weens apskauda Klawina staltohs firgus, ohtris wina treknohs lohpus, treschais kuplo augtu-kohku dahrsu ar pilnajeem bischu kohzineem. Skaugi raudsija wina wifadi apru-nahht un apmelohht, fazidami, ka esohht burwis; esohht padeweess welnam un tapehz tahdu newarohht zeest fawā widū. Bet wifis neta nelihdseja; Klawinsch par to neta nebehdaja. Ihsti toreisejeem walsts amata-wihreem, kas paschi bij nabagi un palaidnigas dsihwes mihlotaji, duhrahs tas azis. Tee newareja Smiltineem garam pabraukt, ka nebuhtu greisi paslatijuschees us Klawina bagatahm druwahm. It reisas tee swehreja winam atreebschannu un famaitaschannu, jo Klawinsch, kā taifnibas mihlotajs, bij walsts amata-wihru shwakais pretineeks. Ari toreisejais muischas pahrwalditajs, kas ari bij walsts strihweris, stahweja wina pretineeku pusē. Tā tad nu wifis gudroja un dohmaja, us kahdu wihst eenihsto Klawinu isspreeft is R. draudses, lai tas wairs neliktu nekahdus schkehrschlus wina patmihligeem darbeem zelā.

Nahkoshā rudenī tika Klawinam ar isdshschannu is mahjahm peedraudehts, lai uszeltu dsihwojamai mahjai jaunu juntu. Klawinsch to negribeja dariht, kamehr preefsch tam teef dohts no muischas waijadstigais materials, kā kontraktā bij norakstihst. Leelskungs pats muischā nedshwoja, un tapehz wifis kontrakti bij noslehgti ar muischas pahrwalditajeem, kā rentes dewejeem. Muischas pahrwalditajs bij jaunš eenahzejs un tapehz negribeja Klawina kontraktu, kas bij ar pirmo rentes isdeweju noslehgtis, atsiht par pilnigu un nedewa waijadstigo materialu, bet pagehreja; lai ehkas pahrlabotu. Tā nu pagahja seema ar daudfshartigeem strihdineem un Klawini jau zereja, ka tapat ween pahrees. Tē Zurgu deenas rihtā fanahza muischas un pagasta waldbibas lihds ar jauno Smiltinu fainneeku, kahdu walsts wezaka radineeku un sahla tur eeruhmetees, Klawina mantibu apaksch klaijas debese islihdami. Klawina feewa bij stipri fashlimumi un tapehz winsch luhdja, lai ar islikschannu us kahdu deenu pazeeftohs; bet netika klau-sihts. Waimanas un gaudas naw aprakstamas, kas nu schai klusā buhdinā fazehlahs. Bet neta nelihdseja; bij ja-iseet. Us kureni nu eet, kur palikt? Bij jaluhko us kahdu laizinu apmestees pee radeem. Wifis fataisjahs us prohjam eeschannu. Nebij tahku no eedshwotahs weetinas, kad teefas-wihri klahht un pagehr kā atlihdsinaschanas mahku par ehku nelabofchannu 200 rublu. Atkal strihdi un trohshchui. Beidsohht aiskihlā wifus lohpus un firgus. Ko nu! Wifis mantiba stahw us zela, peederigee klahht, raud un waimanā; ari wihra firds luhst. Par laimi Leijas krohdstineeks Pampurinsch aisdewa waijadstigo naudu, un nu tika prohjam.

Jaunajā weetā waldbija tikai nelaimē un behdas; feewa fashluma un nomira. — Klawinsch gan eesahka prahwu, bet bes kahdas selmes, tā ka beidsohht atmēta wifas dohmas us prozesehm. Dshwe winam bij apnikusi; winsch tik dsihwoja fawu behrnu dehl. Tee bij tee weenigee, pee kureem winsch pehz fawas mihlotahs fewinas nahwes atrada eepreezinaschannu. Bet jau lihds ar iseeschannu is Smiltineem bij nahwe fawu fehllu kaisijusi: winsch pamastehm nihla un kalta kā nolauhta puķe. Winsch pats negreesa nekahdu wehribu us fawu flimibu, un kad beidsohht radi un pasihstami wina us tam darija usmanigu, tad bij jau par wehlu. Ahrstis wairs newareja lihdsiht. Pehz pusgada ilgās wahrgschanas ari winsch aishgahja Deewa meerā. — Paldeews Deewam, ka fchi „dsihwes bilde“ neshmejahs us muhsu laikeem Widsemē, kur schai sinā pilniga kahrtiba walda, lai ari skandibai deemschehl wehl naw saknes israutas. Mas spehziē.

Bar jauna gada sagaidischannu.

Neweens brijtinsch gandrifs naw no tik leela swara preefsch mums, kā pirmais brijdis jaunā gadā. Kad jau wifis klaušahs us kahda warena waldbineeka jauna gada trohna-runu, is kuras greib isfi-

naht, kahds liktenis nahburgu walstihm sagaidams, waj meers jeb karsch, — zif wairaf un ar pawisam sawadahn juhtahm if weens lai nesagaiditu weza gada pehdigo dimpadfmitahs stundas fiteenu?! Jauna gada pirmaja azumirkli tas Wisuwarena is debefis runa us it wifseem zilwekem. Schini runa Winsch nospreesch if weenam teesu un dasu, — ta fakoh, wina likteni. Wifa schi pasauke ir ka leels, ar daschadahm dahwanahm apklahts galde, ko tas Tehws wifa tai gada isdaia saweem behrneem. Deemschehl, dauds zilweki til negaida, kamehr wineem tohp tahs dahwanas pasneegtas, bet wini paschi issteepi rohkas, un tahs paschi nem. Tapehz ir til dauds nelaimes un behdu pasaulē; tapehz ari sagaida jauno gadu us daschadu wihs. Zeen. lasitaji! atzerefimees, ka wezo gadu pawadija un jauno gadu sagaidija daschās weetas ir schogad. — Tur redsejahm leelu, jauki apgaismotu ehku. Ta ir basniza. Pulkstenis jau apfita festo wakara stundu. Daudis bareem gahja basniza eefschā. Gessim ir mehš garā lihds! Behz druhmigas ehrgelu preefschspehles basnizas laudis nopeetnā balfi dseedaja: „Ta weza gada gals no mums Jau aissneegts, un tas eefahkums Ta jaunā atkal atspihdejs, Gohds Deewam, kas ir palihdsejs!“ Mahzitajs, kanzels kahpis, draudsei atgahdinaja pehz nolafitahs 23. Dahwida dseefmas, zif tas Kungs laipnigs un schehligs bijs pagahjuscha gada — ir pat behdu laudihm, nelaimigeem un mirejeem, un pee tam patahwahs us Deewu, ka Winsch ari jaunaja gada tahds patš buhs, jo Wina schehlastiba sneedsahs lihds debeschu debefihm. Dauds klausitaju azis atspihdeja pateizibas un preeka asaras. Deewakalposchana beidsahs; laudis gahja no basnizas ahrā, ifkatris flusu pee few dohmadams un luhgdamees: „Kad schogad, Tehtih, aismigschohs, tad wed man Sawds pagalmjōs.“ — Bet nu eefim zitās weetas. Uri tur dsirdam zilweku balfi; ari tur sagaidija jauno gadu. Bet ka? Ziti spehleja, ziti danzoja, ziti dschra, ziti tehrseja un pat strihdejahs. Spehlmani dohma: Kad gada eefahkumā laba pekna, tad buhs ari pa wifu gadu. Danzotaji jau neka newar dohmaht; wini tam swarigajam, pirmajam brihtinam pahrelez pahri. Dschrajs grib noskaloht ar reibuma dschreenu wezahs behdas, wezohs grehklus, aismirdams, ka fewa un behni mahjās raud un waimanā; apreibis winsch sper jaunaja gada pirmo fohli, un apreibis ari pawadihs wifu gadu! Tehrsetaji un strihdneeki leela trohlschana dehl nedstid, kad pulkstens 12to stundu sit; trohlsni wini gadu fahf, trohlsni to ari beigš. Bet kas tur blandahs tumša aplahrt? Tee ir sagli, kas mekle pehz isdewiga brihscha, ka waretu sawam tuwakam skahdi padariht; tee zenschahs jaunā gada pehz laba lohma. Bet rau, tur winā namā sehdeja lohpa kahds pulzinsch draugu; nopeetni tee wifu pahrdohmaja, kas weza gada notizees; tiklihds wezais gads „ar Deewu“ sazija, schee sawas glahses skandinadami usfauz: „Ja Deews gribehs un palihdsehs, tad us jaunu laimi un us jaunu labklahschanohs! — Tur kahds lamā, gahna un noschkendē daschu kreetnu wihru, patš fewi ysteikdams par leelu tautas aistahwu, it ka tautas labklahschanahs stahwetu us wina luhpahm un tautas labums wina riklē. — Tur noskumusch i wezaki sehsh pee sawa flimā behrnina gultas. Kad jaunais gads eestahjahs weza gada weeta, bailigi tee dohma: kas sin, ko tas muhsu mihtulischam atnesihš, — waj weselibu, jeb nahwi. Atkal zitā weeta kahda atraitne ar saweem maseem behrnineem nesin, waj warehs nahkloshā gada pahrtikt, jo maises-dewejs lihds ar wezo gadu nobeidsa sawas gaitas. Tē atkal kahds wezitis un wahrgulitis, kas jau daschu gadu zeedams — ilgojahs pehz mihtahs nahwes, un wehl reisi nopuhschahs, sazidams: „Mihtā stunda, kad tu nahski? Zaukais brihdi, kad tu buhs? Kad tu man tur nowest fahski, fur man jauka dsihwe fluhš?“

Kad tanis pahri azumirklos, fur wezais gads schkirahs un jaunais atekt, waretu wifu pasauli pahrskatih un wifu zilweku wehleschanahs un dohmas issinaht, tad raibs ween muhsu azihm parahditohs. Mehš redsetum, ka ziti smeijahs, ziti raud, ziti preezajahs, ziti behdajahs, daschi lihgsmejahs, daschi noskumst, zits wehlahs scho, zits atkal to, zits wehl grib dsihwoht, zits no scheijenes schkirtees. Gan if weens dohma, ka us wisderigako wihs jaunu gadu sagaidijis, un ka tam tahs wislabakahs wehleschanahs ir bijuschas; bet til no wehleschanahs peepildischanas war manih, waj pareisi jeb nepareisi ko wehlejees. Ka zilweks ko wehlejahs, ta winam tas ari kluht dohta. No wifas sids wehlohš, lai wifseem „Wiwichu“ lasitajeem wina kreetnahs wehleschanahs peepilditohs ari schini gada. J. R.

Labas laimes lasitajeem!

Behterburgā, 2. Janwari. Schodeen pee pirmahs 5-proz. eefschigahs prehmiju-aissleenas 34. islohsechanas winnesti krita us schahdeem nummureem:

200000 rubl. us Nr.	8022—8.
75000 " " "	17925—13.
40000 " " "	15486—20.
25000 " " "	14606—27.

3 winnesti a 10000 rubl. us Nr. 11774—17, 6406—48, 13927—40.

5 winnesti a 8000 rubl. us Nr. 11203—47, 6176—1, 3220—13, 5380—28, 660—17.

8 winnesti a 5000 rubl. us Nr. 15467—25, 18388—6, 6339—47, 15863—14, 5117—10, 3860—38, 19229—3, 1828—1.

20 winnesti a 1000 rubl. us Nr. 6099—17, 127—5, 13701—49, 19315—48, 7145—48, 6216—16, 14582—37, 1444—5, 16145—42, 11233—20, 14803—13, 14837—7, 2620—50, 17502—35, 17013—11, 18222—4, 9802—38, 17100—36, 9343—29, 26—14.

Winnesti a 500 rubl.

febr.	b.	febr.	b.	febr.	b.	febr.	b.	febr.	b.
2	33	3409	6	7640	14	12231	2	16315	40
217	4	3422	29	7791	25	12241	29	16329	40
276	7	3567	31	7797	14	12547	45	16348	48
276	10	3586	15	7916	4	12615	21	16396	27
397	13	3642	3	8137	12	12628	13	16473	33
412	40	3690	16	8235	42	12709	12	16482	8
462	17	3729	43	8306	23	12873	30	16497	36
489	10	3844	39	8421	17	12881	15	16548	50
566	40	3960	9	8489	28	12911	46	16572	2
472	39	4218	34	8544	26	12999	22	16679	37
608	42	4227	49	8559	48	13208	30	16719	5
623	2	4300	28	8560	16	13214	11	16734	12
856	43	4335	31	8747	36	13325	44	16755	26
867	39	4418	34	8749	13	13337	14	16945	45
900	43	4432	17	8861	49	13441	19	17026	7
903	14	4485	37	8894	29	13456	13	17029	25
960	23	4515	46	9007	33	13492	32	17057	32
974	7	4792	18	9185	12	13558	44	17245	23
1103	5	4907	47	9282	29	13621	31	17318	45
1201	43	4925	48	9408	28	13706	33	17337	45
1238	41	5040	1	9444	14	13713	46	17374	9
1361	10	5084	48	9668	7	13797	42	17388	10
1410	17	5110	10	9780	15	14002	12	17828	49
1522	17	5131	41	9786	20	14019	41	17902	32
1559	44	5456	39	9880	32	14146	23	17918	45
1593	24	5588	20	9886	47	14180	44	17945	8
1611	49	5666	22	10003	29	14204	40	17960	32
1628	1	5703	35	10100	50	14373	40	17965	28
1736	27	5784	22	10104	3	14494	38	18035	2
1767	1	5815	21	10188	8	14533	11	18045	39
1783	36	5954	29	10307	5	14598	39	18093	37
1848	15	6002	48	10386	23	14625	40	18455	19
2090	17	6008	9	10392	50	14648	33	18467	17
2172	45	6188	2	10493	38	14818	49	18480	34
2196	35	6203	39	10496	43	14947	34	18501	13
2226	31	6283	28	10499	42	15048	46	18775	43
2313	23	6356	9	10908	50	15288	2	18776	32
2376	3	6545	11	10987	28	15328	6	18908	25
2409	41	6686	7	11000	25	15386	42	19021	5
2693	47	6769	25	11051	41	15502	47	19033	31
2710	22	6785	30	11054	12	15510	17	19092	43
2715	3	6924	8	11235	14	15528	17	19172	7
2732	44	7100	32	11275	43	15553	13	19192	5
2816	19	7146	17	11291	38	15608	29	19363	33
2870	49	7178	14	11325	6	15831	6	19554	7
2871	38	7256	6	11420	13	15866	6	19587	20
2974	37	7258	3	11433	4	15881	46	19676	26
2995	14	7439	10	11451	30	16040	44	19684	13
3246	5	7443	15	11528	29	16067	25	19697	17
3280	44	7519	33	11725	19	16203	39	19743	34
3284	16	7630	5	11793	22	16203	42	19783	47
3408	8	7638	17	11847	8	16205	25	19926	10

Amortiseeretahs tapa schahdas 70 febrijas:

548	4501	8038	10291	15019	17086
878	4543	8486	10402	15282	17374
966	4751	8763	10410	15509	17720
1029	5405	8931	11071	15623	18110
1201	6082	9156	11426	15946	18205
1328	6266	9211	11774	16131	18785
2584	6549	9434	13201	16207	19209
3000	6654	9568	13290	16522	19278
3183	7154	9643	13505	16528	19512
3247	7438	9648	13546	16829	19871
4078	7660	10230	14108	16893	
4371	7888	10258	14395	16982	

Sweiki jaunā gadā!

Jau jaunais gads ir atnājis un wezais prohjam aigabjīs pehz gruhteem publineem. Tamdeht ar behdigu, bet pateizigu firde par wezā gada dahwanahm pateizamees un usfauzam winam „ar Deewu“!

Jaunais gads! Teri mehs preezigi un no wifas firde sweizinam un luhdsam, ne-efi mums bahrgs, bet dari, tā wezais gads darija. Sweiks Latwijā! Sweiks tauteefchōs!

Preezajamees, laimes wehleht
 Jaunā gadā Latwijai.
 Preezigi ikkatram fakam:
 „Sweiks!“ ſchai gada fakumā.
 Semes-tehwam wehlam laimi,
 Igu muhſchu, labklahſchan’;
 Sarg’engel’s lai aistahw muhſu
 Zaru Aleksanderu.
 Latwju tautas ſeltenitehm
 Ustizamus mihtakohs;
 Muhſu kreetnahm tautas meitam
 Preezibu un laimibu.
 Katram wehlam laimi, preeku,
 Kas miht muhſu tehw’semē;
 Katram kreetnam tautas wihram
 Sekmi wina darbiba.
 Dunduru Behteris un Purupeetis.

Rihgas eedſihwotaju ſkaitis:

	1867. g.	1881. g.
Pafchā pilſehta	18,216	20,218
Behterburgas Ahr-Rihgā	27,155	46,173
Mafkawas	41,348	73,705
Jelgawas	15,871	29,587
Kohpā	102,590	169,683

Drupas un drufkas.

No Sumbuta.

Wiljams Grolls.

Brunineeks Wiljams Grolls, gubernators Wirginijā, runaja ar kahdu tirgotaju uſ eelas. Wineem gahja garam kahds Mohru wehrgs, kas abus sweizinaja. Gubernators ſanehma wehrga sweizinaſchanu; tirgotajs to nedarija. Kad wehrgs bij garam pagahjis, tirgotajs ſa- zija: „Kā Zuhš, gubernatora ſgs, til paſemigi efeet un ſchi melnā wehrga sweizinaſchanu ſanemeet?“ — „Kapehz nē,“ gubernators ſa- zija, „es to negribu un man tas buhtu par kaunu, kad wehrgs buhtu gohdpratigaks nē!“

Atbildes.

Jaunbardam: Wezā gada notikums lai paleek wezajā gadā; atwehleſim leetai duſu.

Mafſſpehjim: Efeet til labi un uſdohdeet mums Samu pilnigo adreſi, jo gribam Zums ko rakſiht.

Paweſtitajam: „Wehtuli iſ Leiſchmalas“ nelaſifeet; Zuhſu waronis „B.“, kas warens pee lauſchanahs, preeſch Latweeſcheem un „Lat. Aw.“ nebuhs deewſagan eewehrojams. Zitas ſinas, ihpaſchi par ſadſihwi, buhs ween- mehr mihtas.

Seemzeetim: „Waidulis ar Seemzeeti“ kerahs Leel-J . . . neekreem pee gohda. Kahdu no drupahm un drufkahm raudſihm kahdu reiſi laiſt laudis.

S. J. R . . . lam: „Rudens-dſeefmu“ ſeem’ nedſeadaſim; labal „tau- tas-dſeefmu“. „Rudſini behrnuſ pareiſi“ buhs labs padohms, ko ar preeku ſanemſim.

P-R-S. S-S. G.: Pateizamees par wehtuli un padohmeem; eewehroſim, jil muhſu buhſchanas mums atwehlehs. Sinojumu laſifeet „Baſ- nizas“ un ſkohlās ſinas.

E. E.: Maſ ruhmes deht tiſlab „tautas-dſeefmahm“, tā ari „See- mas-swehtku dſeefmai“ japaleek deemschehl redakzijā, lai ari laſoht paſcheem leels preeks.

Starinam: Zuhš ſchehlojatees par diwahm leetahm: pirmahri, ka Kuldigas Kalnamuiſchas ſaweenotee pagasti ir uſzehluſchi waldeſ un teefas namu, kas eſoht par maſu, un ohtrahri, ka Kalnamuiſchneeki negriboht liſt eefwehtihst ſcho jauno namu. Sihmejotees uſ pirmo punkti, mums jaſafa tā: kad Kalnamuiſchneeki ar ſawu namu ir ar meeru, tad mehs negribam wineem nēla pahremeſt, jo wini paſchi tadſchu ſinahs, ko ir darijuſchi. Uj ohtr- punkti ſihmejotees, eſam pahrlēzinati, ka Kalnamuiſchneeki, kurds walda deew- wabihjigs prahts, kas mihtē kriſtigu tautu eeraſchas, eefwehtihſchanu buhs aig- zehluſchi uſ zitu laiſu, eemeſlu deht, kas naw ſinami nei mums, nei ari Zums. Warbuht ka pa tahm ſtarpahm eefwehtihſchana jau ir notikuſi. — Zums un zeen. Kalnamuiſchneekem daudſ laimes jaunajā gadā.

Degu Janim: „Birſite“ lihgojahs jaukā, tekofchā walodā, tā no „wehju mahtes ſchuhpota“; tilai tas, ko jaunelis tur eerauga, aigrahbi firde — par daudſ. Kam duhſchā naw wifai ſupra, tas drebedams nodrebetu; ihpaſchi jaunelites, kurahm ſmalſi juhteklifchi, negribetu wairs eet „birſitē“ — ar putnimeem dſeefmas wilkt.

P. M-y: Seema wifur tahda pati, tā Upeneekōs. Pateizamees par rakſtu un sweizinaſchanu, Zums labas deenas pahrfuhtidami.

Anzim Mednim: Kad pee Zums Leiſchōs laudis wehl eet pee ſakiu- daktereem un wehdera-brauzitajeem, ir behdiga leeta. Latweeſchi ſchai ſinā buhs gan jau wiſpahrigi nahtuſchi pee gairmas, lai ari warbuht kahds rets ar tahdeem neekem noneekojahs.

J. Stepan: Merza beigās; jo tad buhs tas iſhtais brihdis.

Wahrgulim: Laſifeet!

J. B.: Ari jaunajā gadā waram atſkatitees uſ wezo gadu. Driht laſifeet. Sweiki!

Brahlenam Wiſdegunam: Nebuhs wiſpahrigi eewehrojams.

Anberga Jahnim: Wehlam ſaldu meeru wiſeem, kas duſehs Anzu- muiſchas lapōs.

Meſchſemneeku M-Ga . . .: Beenefeet Samu ſuhgſchanu mahzi- tajam un ſkohlās walbei.

L-s: „Johzinam“ naw iſhta kohdola.

A. R.-b-k.: Zitadi buhtu labi, bet par daudſ: „Ar Deew“!

Ernſtam: Starpiba naw wifai leela; naw wehrtōs uſfaht ſtrihdu.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludinaſchana s.

Krohna Brambergu pagasta-walde, Doh- beles aprinā, ſinamu daridama, ka ſcheije- nes pagasta

deſmitneeku wehleſchana

uſ nahlameem trim gadeem preeſch ſawwa- neeku un ahrpagastōs diſhwodamu pagasta lohjeklu ſchētras 7. un preeſch mahju- un muhſchu kalpu ſchētras 8. Janwari 1882. g. nolikta. — uſaizina wifus pee augſchejahm ſchētrahm peederōſchus ſcheijenes pagasta lohjeklus, minētās deenās, pulſtien 9ds no rihta, Brambergu pagasta-namā — Falz- grahwē — eeraſtees; — tāpat tanis deenās iſwehleteem deſmitneekem 15. Janwari n. g., pulſtien 8ds no rihta, ſcheijenes pagasta-namā ja-eerohdahs, deht pagasta amata-wihru wehleſchanaſ.

Falzgrahwē, 19. Dejemberi 1881.
 (Nē 636.) Pag.-wez.: J. Roſenberg.
 Strihw.: J. Koch.

Kad pee Strundas pagasta peederigā Anna Kauling, kurai neweena meefiga dehla naw, to tāpat pee Strundas paga- ſta peederigo laulato draugu Jehkaba un un Marijas Ballod dehlu, Kriſt Ballod, behrna weetā peenehmufi, tad teel wiſi tee, kwei tam preti buhtu, no Strundas paga- ſta-teeſas uſaizinati, ſebatāis lihdi 8. Fe- bruarim n. g. pee winas peemeldeetes. — Sebat netiſ neweens wairs klaufhts, bet tiſ muhſchiga kuſuzeſchana uſlikta un pehz likuma darihts.

Strundas teeſas-namā, 15. Dez. 1881.
 (Nē 1009.) Preeſchſchēhd.: R. Weimbach.
 (S. W.) Strihw.: G. Necker.

Bauſtas krohna pagasta-teeſa ar ſcho dara ſinamu, ka Bauſtas meſchafarga

Iſchapul mahjās

20. Janwari 1882. g. uſtrupi noturehs, uſ kuras daſchadas leetas wairakſohliſchana pret tuhtit ſkaidru maſu tiſs pahrohtas. Bauſtas krohna pag.-namā, 17. Dejem- beri 1881.
 (Nē 1922.) Preeſchēhd.: J. Jeping.
 (S. W.) Strihw.: Kleinberg.

Butaiſchu (Jodenhof) pagasta-teeſa uſ- aizina wifus mantineekus, tā ari parahdu praſtatajus un maſkatajus no nomirufchahs ſenafahs Panritenu ſaimmeezes

Annas Maſchewiſ,

ar ſawahm uſdohſchanaſim 20. Janwari 1882. g. pee ſchihſ teeſas meldeetes, jo pehz muhſchigu kuſuzeſchana, un parahd- neeki — likumigu ſtrahpi ſagaidihs.

Butaiſchōs, 19. Dejem- beri 1881.
 (Nē 277.) (S. W.)

Pee Maſkules meſchafunga nowada pee- berigā atraitne Lihba Neumann ir ſcheije- nes Kauſe meſchafarga Kriſtapa Ramolina dehlu, wahrda Emil Jacob, behrna weetā peenehmufi (adopterejuſi) un teel tabehli no Maſkules pagasta-teeſas zaur ſcho wiſi tee, kureem kahdas taiſnas pretrunas pret ſcho adoptereſchamu buhtu, uſaizinati, tahs paſchas ſebatāis lihdi 22. Janwarim 1882. g. ſchē peeneſt, jo ſebat neweens wairs ſchini leetā netiſs klaufhts, bet darihts, to likums pawehl.

Lojatōs, 16. Dez. 1881.
 (Nē 183.) Teeſ.-preeſch.: J. Grünhof.
 (S. W.) Pag.-t. ſtr.: G. Blumberg.

Zohdes pagasta-teeſas uſaizina zaur ſcho wifus, kureem kahdas likumigas eerunas pret to zekamas, ka pee Zohdes pagasta peederigais Kalneeku ſaimmees Jehkabs Beenlau un wina ſeema Lihba pee Dr. Mehmeles pagasta peederigo Gedert un Trihneſ Valerian dehlu, Frizi, dſim. 7. Maijā 1872. g. behrna weetā peenem (adoptere); ſchahdas eerunas lihdi 16. Jan- warim 1882. g., pulſtien 12ds puſdeena, pee ſchihſ pagasta-teeſas peeneſt, jo wehlat neweenu wairs nelauſihs un adoptere- ſchana par geldigu apſtirinahs.

Zohde, 14. Dez. 1881.
 (Nē 200.) Preeſchſchēhd.: J. Winze.
 (S. W.) Teeſ.-ſtr.: G. Johrup.

Pee Kalnamuiſchas pagasta peederigais Sahmelis Meedrite un wina ſeema Lawiſe grīb peebehnōht (adoptereht) ſchi nowada laulato lauſchu Kriſtjahna un Anliſhes dehlu, Jani Krapowski, dſim. 19. Auguſtā 1875. g.

Naugotees uſ tam, lai ſchi peebehnō- ſchana liſt. Ipehtu nemtu, Kalnamuiſchas pagasta-teeſa, Dohbeles aprinā, uſ augſchejo perſonu wehleſchanohs uſaizina itweenu, las min. peebehnōſchana eewehrojams ſchēhriſchus zeretu liſt zela, wehlatais 9. Janwari 1882. g. ſcheitan peeteiſtees. ſchi pagasta-teeſa apſtirinahs pehz tam ſcho peebehnōſchana tā likumigi uotikuſchu. (Stat. Balt. priw. l. 185. art.)

Kalnamuiſchas pagasta-teeſa, 5. Dejem- beri 1881.
 (Nē 424.) Preeſchſchēhd.: J. Brigrer.
 (S. W.) Strihw.: J. Kweckis.

Kad pee Butaiſchu (Jodenhof) pagasti peederigais puſihs Sahmelis Garbil apneh- mees ſawa brahla Friza un wina ſeemas Liſetes dehlu, Erneſtu, behrna weetā peen- emt, tad teel no Butaiſchu pagasta-teeſas wiſi tee uſaizinati, kas pret ſcho behrna peenemſchamu eerunu gribetu zelt, ar ſa- wahm eerunahm 20. Janwari 1882. g. pee ſchihſ teeſas meldeetes, jo pehz ſchi termina netiſs wairs eerunas peenemtas, bet iſſagitā adoptereſchana tiſs apſtirinata.

Butaiſchōs, 19. Dejemberi 1881.
 (Nē 280.) (S. W.)

Sludinaſchana.

Kad par Rundaes Umulu maſtu ihpaſch- neeka Behtera Kraſtola mantibu ſankurje ſpreekta, tad teel no Rundaes pagasta-tee- ſas wiſi, kam kahdas praſſchanaſs pee ſchihſ mantibas buhtu, uſaizinati, ſchihſ diwu melneſchu ſtarpā, wehlatais lihdi 25. Feb- ruarim 1882. g. ſcheit preemeldeht, jo weh- lat neweens wairs netiſs klaufhts.

Rundalē, 16. Dejemberi 1881.
 (Nē 860.) Preeſchſchēhd. w.: J. Schweiger.
 (S. W.) Teeſ.-ſtrihw.: G. Golowin.

Zarnifawas

pagasta-waldiba dara zaur ſcho ſinamu wi- ſeem ahrpus ſawa pagasta diſhwodameem pag. lohjekleem, ka tā 18. un 19. Janwari 1882. g.

paſes iſdohs,

pret nodohſchamu atlihdinaſchamu, Rihgā, Luſtiga weefnizā. Kas to ne-eewehrohs, ar to darihs pehz likuma.
 Pag.-wez.: M. Peterſon.

Nahditajs: Sina. No jaunakee laiki 2c. Dohpeem buhs 2c.

S i n a.

Is Wez-Platonēs. Minetā pagasta faimneeku mahjam ir gan smilts, gan mahla seme. Geografijas sīdā šhis pagastis tahds, kahdu reti zitur tur atradifim. Pagasta mahjas steejajs, Leel-Swehtes un Wirzawas pagastu starpā, garā stribpā no seemekeem us deenwideem waj pee astonahm werstehm, un tadschu pagastam naw wairak mahju, kā tilai 23. — Mahjam, kas atrohdahs us seemela pusi, ir wairak smilts seme, turpretim tahm pret deenwideem ir wairak mahla seme. — Minetā pagasta Welmeeru mahjai ir wairak smilts seme un tilai mafakai dalai ir mahls. Welmeeru mahju ihpafchi tamdeht šhē peeminu, ka us winaš smilts lauka ir no weena meescha ifaugufchi 29 steebri; — gara-kajai wahrpai bij 22 un ihfalajai 14 graudi. Ja nu 10 wahrpahm rehlinatu katrai pa 22 graudu un 19 wahrpahm katrai pa 14 graudu, tad waijadsetu isnahkt, ka no weena grauda buhtu ifaugufchi 486 graudi! Peeminu wehl, ka seme bij labi trelna un fehts — bijis labi pareti.

Weefons.

No jaunakee laiki no semkohpja pagehr.

Ne-atradifees gandrihs neweens zilweks, kas nebuhš eewehrojis, kahdus milfigus sohlus ir zilweku siniba un spehja pehdigā gadu-simtena zetorkfni spehrusi us preekfchu. No tam tad ari ikkatriš buhs manijis, ka muhsu laiku waijadfibas ir dauds leelakas nekā waijadfibas kahdus gadus atpakal. Tapehž ari katram zilwekam, lai tas peederetu pee kahdas dshiwes-kahrtas peederedams un lai tas eenemtu fadshwē kahdu weetu eenemdams, tagadejee laiki

pawehledami pawehl dshitees us preekfchu. Un it ihpafchi to war faziht no muhsu Latweefchu tautas, kam liktens pawehledams pawehl un to speektin speesch — dshitees un puhletees ar wifseem spehkeem, lai war ispidiht fchi laika pagehrejums, eenemt fadshwē un zilwezes fa-beedribā jo zeenigu weetu un fagahdaht few waijadfigo pahrtiku.

Neweens amatneeks jeb zits kahds nespehji muhsu laikdš fawu amatu jeb pelnas awotu ustureht peenahzigā kahrtibā, ka lai spehtu no ta usturetees, ja tas nepekufstoscham tšhaklumam blakus ne-isdohmā kahdas pahrelaboschanas un nemehgina tahs isleetahkt few un fawam darbam par labu. Kultura jeb isglijtiba eet ar katru deenu wairumā un us preekfchu un wekl ar fewi lihds pat to, kas labprahkt negribetu.

Bet wairak nekā wišs zits — ir semkohpiba gahjuši pehdigdš 20 lihds 30 gadš us preekfchu. Siniba ir semkohpibu glufchi pahrgrohsifjuši un semkohpim pascham waijag raudfihkt un gahdaht, ka tas war fchahs pahrgrohsifschanas isleetahkt few par labu un tā nahkt pee labakas pahrtifschanas. Semkohpiba ir gruhts amats, bet tam, kas to pareisi proht, tas atnesš deewegan pelnas. Tapehž ari ir pilna taišniba tam teikumam, kas faka: semkohpiba ir un paliks ari muhscham tas gala-mehrkis, ko zilweze wifadi nopuhlejajs panahkt un gar ko nopuhlejajs un nodarbojajs katriš, kam ween tas ir eespehjamš.

Bet semkohpja weenigais mehrkis nedrihkt wiš buht mantas un naudas krahfchana un gahdaht, kā tilai waretu palikt bagats. Sem-

kohpim waijag fewi katra finâ usluhkoht par walstis lohzeffi, un tahdâ wihsê gahdaht ari par wifas walstis labklahfchanu. Winam, kâ semes un semes augku pahrlabotajam, waijag ari gahdaht par to, ka wifas tautas faimnee-ziba plaulst un labojahs. Kad semkohpis tu-rehs scho fawu augsto peenahlumu weenmehr preeksch azihm, tad tee sohfi, ko tas buhs speh-ris semkohpibas finâ us preekschu, nahks ari walstij par labu un nesihis semkohpim pascham labus un teizamus augtus. — Bet, deemschehl, muhsu masgruntneeki atraujahs par dauds no wifa ta, kas teem ir jauns, kas — ta fakohht — ar pirktu us wineem sihmedams nenorahda un ne-eenes azumirkli naudas pekna. Gan daschâ finâ ari Baltijas gubernas ir spehrufchas kreetnus sohkus us preekschu; labaki semkohpibas un semes apstrahdashanas rihti tohp daudskahrtigi leetati un supersosfats tohp jau stipri ween atsihts par labu un derigu. Bet ar to ween wehl ne buht naw deewsgan; wehl truhst sinaschanas un praschanas, kahda bariba ir augeem waijadfiga, lai tee waretu jo spehzigi augt un jo labi isdohtees; wehl neproht dabas-spehklus peenahzigi isleetiht un semi pareisi apstrahdaht. Un par lohpu audseschenu, kas tadfchu ir tas wisu labakais un derigakais lihdselkis, ar ko war semi padariht augligu un semkohpibu pahrlaboht, netohp gandrihs nemas gahdahts.

Kad semkohpis grib wifus tagadejo laiku pagehrejumas ispildiht un eeguht labklahfchanu preeksch few un sawejeem, tad tas newar wairs us preekschu ta eet. Dehlam ir tagad wifadâ wihsê wairak waijadfigs, nekâ waijadseja teh-wam; tapehz ari tam waijag mahzeht nopel-niht wairak naudas. Un tagad, kur darba-rihti un darba-spehks un wifas zitas waijadfi-bas ir sohfi dahrgi, ta naw wis neeka leeta. Ka to ari jau daschi wezaki ir atsinufchi, lee-zina tas, ka katriis puhlejahs ar wifem speh-keem, lai waretu sawus behrnus fuhthiht floh-lâs un zitas mahzibas weetas. To leezina ari muhsu Kursemes semkohpibas flohla, kas spehj tik pusi no wifem teem jaunekkeem usnemt, kas par usnemfchanas laiku peeteizahs. Par la-

bahm tautas-flohlahm us semehm un par da-schadahm mahzibu eestahdehm pilsehtâs, kâ ari par ruhpneczibas-flohlahm tohp Baltijâ gah-dahts katra gadu, bet par semkohpibas floh-lahm un ihpafchi par masgruntneeku dehlu is-mahzifchanu Widsemê — netohp gahdahts gan-drihs nemas, lai gan jaunu fapratigu semkohpju truhkums tur pastahwigi wairojahs. Dauds luhgfchanas, gandrihs no wifahm Widsemes dalahm, kas nahza preekschâ Kursemes semkoh-pibas flohlas waldei deht usnemfchanas, wai-jadseja atraidiht, un tapehz ir ari, kâ ahrsemes laikraftsôs lasam, daschi turigi Widsemneeki fuhthijufchi sawus dehlu us Pruhfju, lai mah-zahs turenas semkohpibas flohlas. — Ka schis truhkums tohp wispahrigi atsihts, un ka jau-nekkeem ir jamelle fweeschumâ un ahrsemes, ko waijadsetu atrast un safneegt paschu mahjâs, par to naw ko schaubitees. Tas ir ari redsams is v. Samson lga runas, ko tas tureja schogad 7. Augustâ Berowas semkohpibas beedribâ, kur tas norahdija us tam, ka semkohpibas beedribu usdewums esohht gahdaht wairak nekâ lihds schim par semkohpibas flohlahm un kreetnus masgruntneekus ismahziht par fapratigeem sem-kohpjeem. v. Samson lgs faka: „daschlahrt jau ir semkohpibas beedribas nopuhlejufchahs schim truhkumam stahtees preti, bet tomehr naw panahlfufchas zeretohs augtus. Semkoh-pibas flohlu dibinaschana ir tik weenigi rahdi-jusees dohmâs un wahrdds, bet tahlafu ta leeta naw gahjufi; ismehginajums, pee zitahm flohlahm peeweenohht ari semkohpibas nodalu, naw israhdijees par derigu!“

Mums schkeet, kad semkohpibas beedribas nemtu scho fwarigo darbu ar saweenteem speh-keem rohlâ, tahs dabutu it drohfchi no Tehr-patas ekonomijas fabeedribas palihgu. Ka semkohpibas flohlas ir waijadfigas, tas pa-rahdahs jo deenas jo gaischaki, un zaur schah-dahm flohlahm ihpafchi warehs tautai palih-dseht, lai nahf pee labklahfchanas un usplaul-fchanas.

Tagad gribam ihfumâ peemineht, kahdâ wihsê tohp pasneegtas Wahsemê pirmahs sem-kohpibas mahzibas. Pirmajâ rindâ tur ir

skohlotaji, kas eet apfahrt no weena zeema uf ohtru; tura skohlās runas un mehgina tahdā wihsē doht semkōhpjeem mahzibas, kahdā wihsē seme ja-apstrahdā. Klausitaji ir pa leelakai dā-lai wezaki semkōhpi, kas paschi nosaka, pa kahdahm leetahm jarunā un kuras tee grib tapt pamahziti. Schee skohlotaji tohp no semkōhpibas beedribahm lohneti.

Dhtrā rindā stahwetu tahs tā fauktahs tah-fak mahzifchanahs skohlās. Tahdas atrohnahs gandrihs katrā zeemā. Schinis skohlās mahza zeema skohlotajs 2 lihds 3 reis nedelā no pull-sten 6em lihds 8em pa leelakai dakai semkōhpibu. Skohleni jeb klausitaji ir jauneki no 15. lihds 25. gadam. Ari schee skohlotaji tohp lohneti no semkōhpibas beedribahm.

Muhfu Baltijas gubernās schahda mahzifchanahs wihsē naw ihsti deriga, jo pee mums naw zeemu, bet mahjas guk pa weenam islaisitas, un tapehz buhtu fanahschana, ihpaschi wakarōs, lohti gruhta un nebuhtu dauds klausitaju. Bes tam wehl ari muhfu skohlotajeem ir semkōhpiba mas pasihstama.

Dauds labakās preekšč muhfu buhschanahm ir semkōhpibas seemas-skohlās, kahdas ari Wahzsemē arween eet wairumā. Schahs skohlās ir aprinku pilsehtās un mahzibas pasneeds tikai 6ds seemas mehneschōs. Mahzibas-stundas ir seschas par deenu, preekšč un pehz pusdeenas. Skohleni ir jauneki no 16 lihds 25 gadeem, kas grib waj nu usnemt tehwa mahjas jeb eet leelakās muischās par wirtschaftneekem. Tapehz ka mahzibas laiks ir tikai par seemu, war skohleni par wafaru darbotees tehwa mahjās. Lai schahdas skohlās pareisi waretu usplaukt, waijag tanis gahdaht, tāpat kā zitās mahzibas weetās, par kreetneem mahzibas spehkeem jeb skohlotajeem. Katra skohla, kurai ir kreetni un fapratigi skohlotaji, nefs drihs ween bagatus augšus. Sinisku un praktisku semkōhpibas skohlu mehtris, kas tahm ir jaranga fasneegt, ir tas: masgruntneeku deklus un zitus jaunus semkōhpjus apgahdaht tahdā mehrā ar kreetnahm semkōhpibas finanschanahm, ka tee proht wehlał waj nu jawu wezaki fainneezibu pareisi west un uskohpt jeb ari leelakās mui-

schās ispildiht wirtschaftneeka weetu; jeb ar ziteem wahrdeem: ismahziht kreetnus fainneekus un wirtschaftneekus. Semkōhpibas skohlās dibinaschana, finans, pagehr dauds leelaku kapitalu, nekā tahdu skohlu dibinaschana, kahdas pirmak minejahm. Muhfu gaisā ne-isdohdahs lauku augki katru gadu weenadi; tapehz waijag skohlu dibinajoht jau par tam gahdaht, ka skohlās pastahwiba nestahw stipri sakarā ar eenemfchanahm no fainneezibas. Dhtrahrt waijag pee skohlās buht tomehr semei, lai skohleni dabutu eepasihtees ar daschadeem laukfainneezibas rihkeem un maschinehm, un lai waretu dariht ismehginajumus, kā skunsts-mehski ja-leetā un kā daschadi augi ja-audsē un jakohpi.

Warbuht ka turpmak wehl spehsim semkōhpibas seemas-skohlu labumu un waijadribu pahrunaht. Tagad esam tikai peeminejuschi to leelu-leelo waijadribu, kas Widsemē pehz semkōhpibas skohlahm wairodamees wairojahs. Kaut jel jo drihs schi muhfu wehleschanahs peepilditohs! Sintenis.

Lohpeem buhs ahda labi kohpt.

Ahdai ir daschads darbs; tai ne ween ja-fargā meesa no ahras, bet ari zaur sweedru zaurumineem ja-islaisch wihs tas, kas meesā nedrihst palikt, un tā jagahdā par to, ka meesa ir weenmehr weenadi silta. Kad ahda nostahjāhs fawā darboschanā, tad siltums meesā — lohti ahtri eet masumā. No lohpa apgehrba, t. i. no ahdas un spalwas, war jo labi sinahst, waj lohps ir wesels; tapehz ari ahda ir jakohpi un jatur tihra. Ka lohpa netihrumi ir reebigi, waram redseht no tam, ka tas zaur bersefchanohs un rihweschanohs ranga wisadā wihsē no teem tapt walam. Tā tad ir nepeezeschami waijadribas, ka lohpa netihrumus ranga nopuzeht. Zaur puzechanu tohp ahda ne ween tihrita, bet ari ustureta pastahwigā darbībā. Ne ween sirgus, bet ari gohwis waijaga katru rihtu ar sukahm un birsti nosukahst, jeb masakais norihweht ar zeeteem salmu kuscheem. Puzechana naw weenigi preekšč darbalohpeem, kas pee darba ir faswihdusch, bet ari

preeksch flauzamahm gohwihm un barokkeem deriga. Buzehť waijaga tapehť, lai ahda paleek tihra un lai to nekas nekawē winas darboschanā. Bet ja puzeschānu isdara par dauds zeeti, tā ka ahdu apskahdē un padara par dauds juhteligu, tad wina ari war' buht preeksch lohpa fľahdiga. Masgaschana un peldinaschana ir ari ahdas tihrischana, kā ari lohpa fľrischināschana karstā laikā. Kur tapehť war wafarā lohpus peldinaht, newaijaga nekad no tam atrautees. Ihpaschi preeksch gohwihm tas ir lohti derigs, kad tahs karstās deenās, pirms flauz, tura kahdu pus stundu lihds wehderam uhdeni. Preeksch gohwihm ir masgaschana jau tamdeht laba, ka tahs labāť atlaisch peenu. Saprohtama leeta, ka lohpus nedrihťť dsiht uhdeni, kad tee ir fakarsufchi, un sirgus waijaga pehť peldinaschanas pamasam wadaht waj dsenaht, lihds tee ir noschuwufchi. Zaur peldinaschānu war issfargahť lohpus no daschadahm fehrgahm, kas zetahs no leela karstuma. Kahda no Angkeem us Franziju un no turenēs ari us Bahziju pahrgahjuť mohde, sirgeem spalwu nozirpt un noswilinaht, naw israhđijusees par derigu, jo nekahdi wispahrigi labumi newar no tam zeltees. Spalwas nozirpschana gan atweeglo puzeschānu, jo ta nelauj lohpan pe darba un ari stalli til dauds swihť, bet pehť zirpschanas waijaga lohpan wairaf baribas, lai tam buhtu deewēgan waijadsiġā siltuma. Bes tam sirġs zeesch wairaf no aufstuma. Sirġs pagehr pehť zirpschanas lohti smalku un stingru usraudsibu, un tapehť waretu zirpt tikai tahdus sirgus, kuras jo labi kohpj. Sihmejotees us lohpa wefelibu, buhtu japeemin, ka zirpschana ir sirgam drihsaf fľahdiga, nekā deriga, un jo dsestraks ir gais, jo wairaf zirpschana fľahdē. Ari pee gohwihm un tekeem ir zirpschana daschlahet ismehginata, un kad ari weetahm pee barojameem lohpeem ir rahđijuschees daschi labi panahkumi, tad tomehr to warehs darisht tikai tur, kur ir silti stalli. Zirpschana waito ehst-gribu; tapehť pehť zirpschanas ir jagahđā par labu baribu, kas lohpeem japasneeds leelakā mehrā. Pee tekeem war

buht zirpschana tad deriga, kad teem ir spalwa gara un sawehlusēes, un kad tee ir warbuht pilni ar utihm. Zirpti tefi ir lohti jafargā no fa-aufsteschānahs un ihpaschi no wehja, kas well zauri (zuka). Aitas, sinams, waijaga zirpt, jo preeksch tam winas tohp turetas; bet buhs ari katram sinams, ka aufstis laiks ir preeksch nozirptahm aitahm lohti fľahdigs. Zaur tam ir ari dauds nahkufchi us tahm dohmahm, aitas zirpt — nemasgatas. Bes zitahm jau pasihstamahm kaitehm peemetahs ari aitahm pehť zirpschanas daudsreis issitumi jeb kraupa. Tee zetahs no faules, jo faules stari fakarsē par dauds lohpinam pliko ahdu. Tapehť ari waijaga mehginahť aitas no tam issfargahť. — Naw labi, ka sirgus tura stalli apdekotus ar willaineem dekeem, jo sirgi tohp zaur tam, tā fakohť, par dauds islutinati un paleek mihtsi. Ar willaineem dekeem waijadsehť til sirgus tad apseġť, kad teem ir fakarsufcheem jastahw laukā, jeb kad tohs eewed aufstā stalli. Beidsohť wehl buhtu japeemin tas laiks, kur lohpi met spalwu. Tas noteek arween pawafar'. Par to laiku, kamehr lohpi met spalwu, teem ir masak spehka, tee drihsaf fa-aufstehjahs un war drihs ween pasau-deht wefelibu. Tamdeht ari tee lohpi, kas naw ihsti wefeli, daudsreis spalwu nemas nomet, waj ari nomet til lohti nepilnigi, zaur kam war zeltees daschadas sľimibas. Teem lohpeem, kas zauru gadu stahw laukā, jeb kas peedsihwo laukā aufstu un siltu gaisu, usaug — tā faukta — seemas-spalwa. Teem lohpeem, kas stahw siltā stalli, tohp weenmehr puzeti un stahw apseġti arween ar silteem dekeem, ne-usaug seemas-spalwa. Tai laikā, kad lohpi met spalwu, tohs waijag fargahť no fa-aufsteschānahs un no stipra darba; tohs waijaga arween puzehť, fargatees no baribas pahrmānischanas un doht weegli sagremojamu baribu. Kad spalwas nomechana kawejahs jeb apstahjahs, waijaga lohpeem doht tahdu baribu, kas ustur ahdu stiprakā darboschanā. Schahda bariba buhtu linschflu rauschi waj linschflu milti, kā ari pluzinati rupji meeschu milti.